

Onze Vogels

62e jaargang no.9, september 2001

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

Vogel

copy

The Gambia

VOGEL EXPEDITIE

November 2000 gingen wij op veldonderzoek naar The Gambia (West-Afrika). Voor onze geplande vogelgids en CD-Rom hadden wij nog heel wat beeldmateriaal en achtergrond informatie nodig. Natuurlijk wisten wij dat we naar het vogelland van Afrika gingen, maar bij aankomst overtrof dit al onze verwachtingen. Aan de zijkant van de landingsbaan stond een troep zilverreigers ons al op te wachten. Ja direct na aankomst was het ons duidelijk waarom Gambia het vogelparadijs van Afrika wordt genoemd.

Hamerkop

Fajara:

Iedereen in Gambia wil je vogelgids zijn, echter een goede is moeilijk te vinden, het is daarom verstandig om eerst goed te informeren voordat je er mee in zee gaat. Onze eerste gids JaJa nam ons mee naar de golfcourse in Fajara, dit vogelgebied lag op loopafstand van ons hotel. In dit gebied leven veel verschillende vogels waaronder, pale spotted owl, roodsnavel tok, beautiful sunbird, bijen-eters, malachite kingfisher, langstaart glansspreeuw, wulpen, rif-Heron en de Hamerkop, een vogel die er bijna prehistories uitziet en in groepen bij elkaar leeft.

Tanji:

Onze volgende onderzoeksgebied tijdens deze reis was Tanji, wij verbleven in de door de Belg Jan ? gerunde compound Paradise Inn en deze voldeed uitstekend als uitvalbasis voor onze vogeltrips in de omgeving. Tanji staat bekend om zijn grote hoeveelheid aan watervogels, zoals de drie-teen strandloper, scholekster, lesser chested stern, lesser black backed-gull maar al snel bleek dat deze plek meer te bieden had, zo hebben we schitterende video-opnames gemaakt van de pied kingfisher.

Het is fantastisch om te zien hoe deze relatief kleine vogel zo'n grote vis binnen enkele minuten in z'n geheel naar binnen werkt. Zijn nest is al even opzienbarend als zijn visvangstkunst. Het heeft wel wat weg van het hol van een konijn, maar dan in de wand van de rivier.

Tendaba

We hadden besloten onze 3e week van onze Gambia reis door te brengen in Tendaba, voor deze trip hadden we een privé auto met chauffeur. Hierdoor waren we in de gelegenheid te stoppen op plaatsen die voor ons interessant waren. Zo stopte we onderweg bij een grote wever kolonie. Wevers de naam zegt al genoeg. Deze vogels gedragen zich als ware ambachtslieden als het gaat om het bouwen van hun nest. Iedere weversoort doet dit echter op zijn eigen manier. Zo kun je meestal aan de bouw van het nest afleiden welke soort er huist. Voor het maken van het nest gebuikt de wever voornamelijk gras, palmladeren en veren. Sommige soorten wevers hebben aan de zijkant van hun nest een tunnel-vormige ingang, dit beschermt de jongen tegen ongewenste indringers. De meeste wevers leven in kolonies. Grote kolonies verbouwen een boom gemakkelijk tot een grasachtige inboorlinghut. De meeste toeristen vinden dit geweldig om te zien. Voor de plaatselijke bevolking zijn deze grote kolonies een ware nachtmerrie. Zij vernielen veel gewassen op zoek naar eten waardoor oogsten mislukken.

Het nest van een Bonte IJsvogel

Wandeling door de mangrove

De groep die wij fotografeerde en filmde bevond zich ook in een gebied met meerdere grote rijstvelden, na een vermoeiende fotosessie in de hitte van Afrika vervolgde we onze trip. Onze volgende stop is Pirang, een voormalige gamalen kwekerij, die nu geheel in bezit is van de vogels, wij troffen er de pelikanen, woolyneckstork, flamingo crested lark, zilverreigers en lepelaars aan.

Tendaba is een goede uitvalbasis voor vogelaars. Zo kun je er zelfstandig lange wandelingen maken of een boottocht door de mangrove onder begeleiding van een professionele vogelgids. Omdat Tendaba meer landinwaarts ligt is er een heel andere diversiteit aan vogels, zo zagen wij er abesiniun rollers, halsband parkieten, brunse dove, babblers, drongo's en egret.

Na een week Tendaba gaan we met het plaatselijke vervoer, een Bushtaxie, weer terug naar ons eerste hotel in Fajara, de Bushtaxie is een stuk goedkoper als een privé auto met chauffeur, dus ook veel primitiever. Je moet niet raar opkijken als je een kind opschoot krijgt en er geiten mee reizen op de imperiaal.

Weer terug in Fajara kijken we met heel andere ogen naar de veel voorkomende vogels, zoals de vuurvinkjes, blauwfazantjes, nonnetjes, bul-buls

Sporen Kievit

Na ruim drie weken zaten we weer in het vliegtuig terug naar Nederland met een geweldige ervaring en veel foto en video materiaal, waar we nu druk mee bezig zijn, onze Gambia gids met Cd-rom begint duidelijke vormen aan te nemen en de video is bijna klaar.

Reis informatie :

- reistijd, 6 uur
- klimaat, Tropisch, warm vochtig ruim 30 graden
- gunstige tijd, november (na het regenseizoen)

Feeën Honingzuiger

Bob Scholtz en Angelique Silva
 Internet: www.Univision.nl
 E-mail: scholtz@univision.nl

Een verkenning m.b.t. een erfelijke kleurafwijking bij De Japanse meeuw. *Lonchura domestica*.

1. Gepareld Zwart Bruin

Tijdens "Vogel 2000" te Apeldoorn wordt door de heer Panjer uit Veghel voor de eerste keer in Nederland een erfelijke kleurafwijking van de Japanse meeuw in de kooien 5968 t/m 5972 tentoongesteld. [1]
De Japanse meeuwen zijn ingeschreven onder de naam "gepareld".

In 1998 ontvangt de heer Panjer middels internet een foto van twee kleurafwijkende Japanse meeuwen. In deze mail vraagt een de Amerikaanse liefhebber van Japanse meeuwen of deze "mutatie" ook in Nederland voorkomt. De Japanse meeuwen op de foto blijken afkomstig uit Japan. De in Japan gebruikte naam voor deze mutatie is "Pearl". Waarschijnlijk is deze mutatie in 1982 ontdekt. De heren Isao Seika, Ikuina en Osamo Tamura worden met de ontdekking en ontwikkeling van deze mutatie in verband gebracht. De heer Panjer importeert in juni 1999 de eerste "Pearl" Japanse meeuwen naar Nederland. [2]. De heer Panjer richt zich in eerste instantie op het uitbreiden van de import populatie. Dit lukt zo goed dat reeds medio 2000 de eerste exemplaren bij collega liefhebbers worden uitgezet. Mede op verzoek van de Keurmeester Vereniging Tropische vogels en Parkieten heeft de Japanse Meeuwen Club, speciaalclub van de Nederlandse

bond van Vogelliefhebbers, de begeleiding van de "Pearl" mutatie ter hand genomen. In dit document wordt een verkenning gedaan naar:

- A) De invloed van de "pearl" mutatie op de zwartbruine kleurslag van de Japanse meeuw.
- B) De verervingwijze van de "pearl" mutatie.
- C) Een mogelijke Nederlandse naam voor de "pearl" mutatie.
- D) Een concept standaard voor de "pearl" kleurslagen.
- E) Selectie adviezen voor de kweek van "pearl" kleurslagen.
- F) De wenselijkheid van combinaties van de "pearl" mutatie met andere mutaties.

Een eerste inventarisatie:

Om te komen tot een goed inzicht in de expressie van de "pearl" mutatie zijn volgende aspecten in beschouwing genomen.

- Kweekresultaten bij de heer Panjer en v.d. Aa uit Boekel alsmede eigen kweekresultaten.

- Kweekresultaten bij de Heer v.d. Hooven uit Zwolle van een paring "Pearl" Japanse meeuw maal Borneo bronzeman, *Lonchura fuscans*. [3], [4]
- Eigen kweekresultaten van een paring "pearl" Japanse meeuw maal Spitsstaart bronzeman, *Lonchura striata swinhoei* [4], [5]
- Eigen beperkt microscopisch veeronderzoek van de "Pearl" mutatie en zwartbruine kleur-slag bij de Japanse meeuw.
- Eigen beperkt microscopisch veeronderzoek van de, Spitsstaart bronzeman, *Lonchura striata swinhoei*.
- Verslag van Veeronderzoek van de Japanse Meeuw door Mutavi [6], [7].
- Inventarisatie van de "Pearl" populatie van de heer Panjer samen met de heren Panjer, v.d. Aa. en v.d. Hooven.

A) De invloed van de "pearl" mutatie op de zwartbruine kleur-slag van de Japanse meeuw.

De stamvader van de Japanse meeuw dient waarschijnlijk gezocht te worden bij een tweetal ondersoorten van de spitsstaart bronzeman te weten *Lonchura striata acuticauda* en *Lonchura striata swinhoei*. De Nederlandse ontwikkeling is een dertigtal jaar geleden sterk beïnvloed door gericht paren met onder meer de witkop non, *Lonchura maja*, en de zwartkop non, *Lonchura mallaca*. De huidige "Nederlandse meeuw", *Lonchura domestica*, kan dan ook het beste gezien worden als domesticatie product. [8] De Japanse meeuw zoals wij deze nu kennen is een selectie vogel in de soort in vrije niet voorkomt. De zwartbruine kleurslag wordt gezien als de vertegenwoordigende wildvorm. Wanneer de uit Japan afkomstige Japanse meeuwen beschouwd worden kan worden vastgesteld dat deze vogels veel dichter bij het bronzeman type staan. Wanneer wij ons een hybride van de spitsstaart bronzeman, *Lonchura striata acuticauda* voorstellen [4], [9] dan valt op dat deze vogel, wat pigmentverdeling betreft, afwijkt van onze "Nederlandse" Japanse meeuw. De hybride toont op de bovenschel, masker en keel zwartbruin. Ook de vleugel- en staart pennen zijn relatief donker zwartbruin van kleur. De wangen en de onderborst zijn, evenals de mantel, veel warmer donkerbruin van kleur. Deze vogel lijkt hierdoor veel meer op het Japanse type.

De Japanse meeuw

Om duidelijkheid te krijgen over de invloed welke de "pearl" mutatie heeft op de zwartbruine Japanse meeuw dient eerst de pigmentverdeling onderzocht te worden.

Gekozen is dit onderzoek uit te voeren aan de hand van de bevedering van de spitsstaart bronzeman, *Lonchura striata* swinhoel, om vervolgens een vergelijking te maken met de "Nederlandse" zwart-bruine Japanse meeuw.

De pigmentverdeling in de borstbevedering van de spitsstaart bronzeman, *Lonchura striata* swinhoel, nader onderzocht.

Wanneer veren van de borstbevedering van de spitsstaart bronzeman onder de microscoop bekeken worden blijkt dat: (de gebruikte vergroting is in dit stadium 80 maal, er wordt op de veer gekeken. Het betreft hier veermonsters genomen op ongeveer 1,5 cm onder de snavel).

De donsbevedering.

- De donsbevedering bevat in de haakjes een beperkte hoeveelheid zwart gekleurd eumelanine. Dit melanine is waar te nemen in knoopconcentraties welke hooguit twintig procent van de haakjes beslaan. Haakjes aan baarden van de donsbevedering aan de basis van de veer bevatten minder zwart eumelanine. Haakjes aan de baarden van de donsbevedering richting top van de veer bevatten meer zwart eumelanine.

- De baarden van de donsbevedering bevatten aan de basis van de baard een beperkte hoeveelheid roodbruin phaeomelanine. Dit melanine is te vinden aan de extalzijde, de naar ons oog gerichte zijde van de veer, en beslaat hoog uit de vijfentwintig procent van de lengte van baard. Baarden van de donsbevedering aan de basis van de veer bevatten minder roodbruin phaeomelanine. Richting top van de veer bevatten de baarden steeds meer phaeomelanine. Waar de donsbevedering overgaat in de top van de veer zijn de baarden over de volledige lengte voorzien van phaeomelanine.

- De extalzijde van de schacht laat aan de veerbasis ter hoogte van de donsbevedering een aanmerkelijke hoeveelheid roodbruin phaeomelanine zien. Richting top van de veer wordt dit melanine bezit steeds minder.

Het middendeel en de top van de veer.

- De haakjes (ook wel baardjes van de 2de orde of radii genoemd [10]) zijn aan de basis van de baard (ook wel baarden van de 1ste orde of rami genoemd [10]) nagenoeg volledig voorzien van zwart eumelanine. De haakjes kleuren over de eerste vijftien procent van lengte gezien van af de baardzijde volledig zwart. De top van deze baarden toont steeds minder zwart en kleurt steeds meer roodbruin door roodbruin phaeomelanine. Het einde van de baard is volledig roodbruin gekleurd.

- De baarden zijn in de extalzijde voorzien van een grote hoeveelheid roodbruin phaeomelanine. Aan de basis van baard beslaat dit ongeveer 50% van de oppervlakte. Op ongeveer een kwart baard is de opvulling al volledig. De entalzijde van de baard is nagenoeg vrij van roodbruine phaeomelanine.

- De extalzijde van de schacht bevat een zeer beperkte hoeveelheid roodbruin phaeomelanine. Deze hoeveelheid is echter zo beperkt dat dit als kleurloos benoemd kan worden.

Richting snavel wordt het aandeel zwart eumelanine groter en richting onderzijde van de borst wordt het aandeel roodbruine phaeomelanine groter.

De pigmentverdeling in de borstbevedering van de zwartbruine Japanse meeuw nader onderzocht.

Wanneer borstbevedering van een "Nederlandse" zwartbruine Japanse meeuw op deze zelfde wijze wordt onderzocht blijkt dat de kwekers door inbrengen van nonnenbloed en selectie het aandeel roodbruin phaeomelanine selectief sterk hebben gereduceerd. Het aandeel zwart eumelanine is echter extreem toegenomen. Enkel in de toppen van de baarden

2. Gepareld Zwart Bruin

3. Gepareld Zwart Bruin

aan de onderzijde van de borst is nog een zeer geringe hoeveelheid roodbruin phaeomelanine in de top van de veer waar te nemen. Dit roodbruine phaeomelanine heeft nog maar nauwelijks invloed op de kleur van de veer. Duidelijk is dat afhankelijk van de mate van selectie per vogel de hoeveelheid eu- en phaeomelanine zal verschillen.

De pigmentverdeling in de borstbevedering van de "pearl" zwartbruine Japanse meeuw nader onderzocht.

De borstbevedering van een "pearl" zwartbruine Japanse meeuw, afkomstig uit Japan, is op gelijke wijze wordt onderzocht als bij de spitsstaart bronzeman. Nu blijkt dat de bruine band welke bij veel "pearl" zwartbruine wordt waargenomen bijna volledig bestaat uit roodbruin phaeomelanine. De "pearl" mutatie blijkt nauwelijks of geen invloed te hebben op het roodbruine phaeomelanine. De hoeveelheid eumelanine wordt

Lonchura domestica

4. Zwart Bruin

5. 0-1 Gepareld Zwartbruin x Spitsstaart bronzeman

echter zeer sterk gereduceerd. De donsbevedering is zelf voor negenenegentig procent vrij van eumelanine en kleurt dan ook bijna wit.

Wanneer op amateursbasis coupes worden gemaakt blijkt het roodbruine phaeomelanine van gelijke kleurintensiteit te zijn als bij de zwartbruine Japanse meeuw en spitsstaart bronzeman. Het eumelanine blijkt zeer sterk, tot negentig procent en meer, gereduceerd. Wat opvalt is dat eumelanine in de baarden van de veer wat minder gereduceerd wordt dicht rond de kern dan verder van de kern meer richting cortex. "Pearl" Japanse meeuwen die wat minder eumelaninereductie tonen, bezitten het meeste eumelanine aan toppen van de baarden aan de top van de veer.

Reductie van melanine in ogen en hoorn delen is nauwelijks waarneembaar.

Wat de invloed van de "pearl" mutatie op het bruine eumelanine [11] is kan

worden vastgesteld aan de hand van de kleur van de staartpenen. Ook bij de lichtst gekleurde "pearl" exemplaren is de staart helder gekleurd. De beige waas, die regelmatig in de staart bij de roodbruine Japanse meeuw wordt waargenomen en die wordt veroorzaakt door dit bruine eumelanine is bij "pearl" Japanse meeuwen niet aangetroffen. Het lijkt dan ook zeer waarschijnlijk dat de "pearl" mutatie alle eumelanine (zowel bruin als zwart) reduceert.

Dit onderzoek verklaart ook waardoor de Japanse "pearl" zwartbruine zo contrastrijk zijn in vergelijking met de Nederlandse "pearl" zwartbruine Japanse Meeuwen. De Nederlandse versie van de zwartbruine kleurslag wordt in het masker bijna volledig gekleurd door zwart eumelanine. En wordt dan ook veel sterker in kleur gereduceerd dan de Japanse

versie die veel minder zwart eumelanine bezit.

B) De verervingwijze van de "pearl" mutatie.

De "pearl" mutatie bij de Japanse Meeuw verert geslachtgebonden en recessief. Dit feit werd al snel vastgesteld toen de heer Panjer de kweek met de "pearl" mutatie startte in 1999. [2]

Uit een Japanse "pearl" man gepaard aan een Nederlandse zwartbruine pop werden zowel zwartbruine als "pearl" jongen geboren. De "pearl" Japanse meeuwen blijken stuk voor stuk poppen. De zwartbruine jongen zijn allemaal mannen. Als later uit zo'n jonge zwartbruine man gepaard aan een Nederlandse zwartbruine pop opnieuw "pearl" poppen geboren werden staat de wijze van vererving vast.

Het feit dat de "pearl" factor gelegen is op het geslachtschromosoom wil zeggen dat na de ino mutatie een tweede mutatie op het geslachtschromosoom van de Japanse meeuw is

ontstaan. Nog niet onderzocht is of het hier gekoppelde factoren dan wel een meervoudige mutatie betreft van een en hetzelfde gen. Proefparingen zullen in de nabije toekomst uitsluitsel geven.

Het feit of dat de "pearl" Japanse meeuwen die door de heer Panjer zijn ingevoerd enkel exemplaren waren in de kleurslag zwartbruin en zwartgrijs is tot dit moment nog onduidelijk. Het vermoeden bestaat dat ook de moccabruin mutatie in deze vogels aanwezig is. Proefparingen zullen ook hier in de nabije toekomst uitsluitsel over geven.

Een mogelijke Nederlandse naam voor de "pearl" mutatie.

Wanneer de "pearl" mutatie puur theoretisch beschouwd wordt kan gesteld worden dat er een sterke overeenkomst is met de pastelmutatie bij de kanarie. [12] Ook bij de pastel mutatie bij de kanarie is er sprake van een zeer sterke reductie van zowel bruin als zwart eumelanine. Het phaeomelanine wordt niet waarneembaar gereduceerd. Van melanine reductie in ogen en hoorn delen is geen sprake.

Het resterende zwarte eumelanine wordt aangetroffen in de toppen van de baarden welke het eerste ontwikkelde. Tot slot blijkt is ook de pastel mutatie bij de kanarie gezeteld op het geslachtschromosoom en recessief te vererven t.o.v. haar wildallele. Het is dan ook te overwegen te spreken over de pastel mutatie bij de Japanse meeuw. Bij de Japanse meeuw kent men echter al sinds jaar en dag een mutatie die alle vormen van melanine reduceert en pastel wordt genoemd. Zowel het phaeomelanine als het eumelanine wordt door deze mutatie gereduceerd. Een optie om de "pearl" mutatie pastel te noemen lijkt dan ook niet aanwezig. Inmiddels is de door verschillende kwekers de naam "pearl" vertaald als gepareld. Waarmee wordt bedoeld op zilvergrijze welhaast parelgrijze kleur welke in de lichte veervelden van de "pearl" Japanse meeuwen aanwezig is. Voorgesteld wordt dan ook in Nederland over te gaan tot het gebruik van de naam "gepareld". Een goed passende naam die ook internationaal herkenbaar blijft. De kleurslagen kunnen dan bijvoorbeeld gepareld zwartbruin en gepareld zwartgrijs genoemd worden.

Gepareld Zwart Bruin

Kleur:

Kop en masker:

Bovenschedel.
Teugel.
Oorstreek en wangen.
Keel en bovenste gedeelte van de borst.
Onderborst.

Zilvergrijs vanaf de snavelinplant tot aan de nek, de kleurafscheiding met de nek is abrupt maar regelmatig.
Grijsbruin.
Bruin met een minimale pareling.

Rug en vleugeldek:

Nek, rug en kleine vleugeldekveren.
De middelste- en grote vleugeldekveren en vleugelpennen.

Zilvergrijs.
Van vleugelbocht tot vleugelbocht een minimaal 0,5cm brede band nagenoeg egaal bruin van kleur. De overgang met de bovenborst mag minimaal gelovd zijn.

Stuit en staart:

Staart, bovenstaartdek en stuit.
Onderlijf:
Snavel:
Bovensnavel.
Ondersnavel.
Poten en nagels:
Poten.
Nagels.
Ogen:

Egaal bruin.
Zilvergrijs.
Zilvergrijs.
Ondergrondkleur buik en onderstaartdek Zeer licht crème.

Egaal donker grijsbruin
Egaal lichtgrijs met blauwe waas.

Zo diep mogelijk d.grijs tot zwart.
Zo diep mogelijk d.grijs tot zwart.
Donkerbruin; een lichtere kleur is toegestaan.

Tekening:

Keel en bovenste gedeelte van de borst.
Borst:

Een smalle doch duidelijk bruine omzoming.
Op de borst loopt van vleugelbocht tot vleugelbocht een scherpe en regelmatige kleurafscheiding met de buik.

Onderlijf:

Op de ondergrond is een V-vormige tekening aanwezig die scherp, fijn en regelmatig is en zo donker mogelijk egaal zwartbruin van kleur.
De broektekening is sikkelvormig en loopt vanaf de stuit tot aan de hak en stuit aan op de onderstaartdekveren en is zo egaal mogelijk bruin.

Broek:

Op de mantel bevinden zich evenwijdig aan de lengtas van het lichaam fijne scherpe streepjes welke zeer licht crème van kleur zijn.
Een regelmatige bruin V-vormige tekening.

Mantel

Stuit:

D) Een concept standaard voor de "pearl" kleurslagen.

De ontwikkeling van de gepareelde mutatie in Nederland kent twee richtingen. De eerste richting is een contrastrijke vogel welke een zo licht mogelijke bovenschedel, keel, bovenborst, vleugel en staartpenen toont in contrast met een donkere borstband, nek en mantel. De ontwikkeling van deze contrastrijke gepareelde Japanse meeuwen is het verst gevorderd. Er is voor gekozen om de kleurslagen gepareld zwartbruin en gepareld zwartgrijs een conceptstandaard op te stellen.

De tweede ontwikkeling is een egaal gekleurde vogel waarbij het kleurverschil van donkere en lichte veerdelen nihil is. Deze ontwikkeling is zeker stimuleren echter nog zo pril dat het schrijven van een conceptstandaard nog niet gewenst is.

Kleur Gepareld zwart-bruin Keurtechnische aanwijzingen t.a.v. de kleur.

Bij de gepareld zwartbruine Japanse meeuw is nog duidelijk sprake van een kleurslag in ontwikkeling. De bruine kleur

kan het beste omschreven worden als een nuance lichter dan de donkerbruine rugdekkekleur van een goede zwartbruine Japanse meeuw. De gepareld zwartbruine kleurslag dient op te vallen door relatief groot kleurcontrasten tussen bijvoorbeeld het zilvergrijs van de bovenschedel en de vleugelpennen en het bruin van wangen, borstband en mantel.

De aansluiting van de egaal bruine wangen met de nek enerzijds en met de borstband anderzijds maakt deze veevelden tot een kleurveld. Het bruin van de wangen mag minimaal gepareld zijn, wel moet gestreefd worden naar een zo egaal mogelijk wangkleur. De bovenschedel dient egaal zilvergrijs van kleur te zijn. Wanneer deze kleur te donker wordt ontstaat een soort hamertekening welke als fout beoordeeld moet worden.

Daar de gepareelde mutatie wordt beïnvloed door hormoonwerking is in de vleugel- en staartpenen soms een vrij onregelmatige kleurafzetting spraken hierdoor ontstaat een wat gemêleerd beeld wat als fout aangemerkt mag worden. De vleugel- en

staartpenen zijn in veel gevallen bij het verlaten van het nest donker gekleurd. In dit geval zijn de Japanse meeuwen pas na de volledige rui geschikt voor de tentoonstelling. Op de vleugeldekveren, vleugelpennen en staartpenen is een minimale bruine omzoming toegestaan. Japanse meeuwen welke deze omzoming niet tonen hebben duidelijk de voorkeur.

De ondergrondkleur van het onderlijf dient zo licht mogelijk crème te zijn. De kleur van de poten dient zo donker mogelijk te zijn. Ernstige kleurfouten zijn te lichte wangen en/of mantel evenals een tweekleurige en/of blauwgrijze bovensnavel.

Kleur Gepareld zwart-grijs Keurtechnische aanwijzingen t.a.v. de tekening.

Een duidelijk waarneembare buiktekening is vereist. Ideaal is een buiktekening welke slechts een nuance lichter is dan de kleurdiepte van de kop en het masker.

Gezien de buiktekening een duidelijke toevoeging is aan de uit Japan afkomstige vogels dient hier vooralsnog

Gepareld Zwart Grijs

Kleur:

Kop en masker:

Bovenschedel vanaf de snavelinplant tot aan de nek.
Teugel.
Oorstreek en wangen.
Keel en bovenste gedeelte van de borst.
Onderborst.

Helder zilvergrijs, de kleurafschieding met de nek is abrupt maar regelmatig.
Donker grijs.
Donker grijs met een minimale pareling.
Helder zilvergrijs.
Van vleugelbocht tot vleugelbocht een minimaal 1 cm brede band, nagenoeg egaal donker grijs van kleur. De overgang met de bovenborst mag minimaal geloofd zijn.

Rug en vleugeldek:

Nek, rug en kleine vleugeldekveren.
De middelste- en grote vleugeldekveren en vleugelpennen.
Stuit en staart.
Onderlijf:

Egaal donkergrijs.
Helder zilvergrijs.
Staart, bovenstaartdek en stuit. Helder zilvergrijs.
Ondergrondkleur buik en onderstaartdek Wit.

Snavel:

Bovensnavel.
Ondersnavel.

Egaal zwartgrijs.
Egaal lichtgrijs met blauwe waas.

Poten en nagels:

Poten.
Nagels.
Ogen:

Zo diep mogelijk donkergrijs tot zwart.
Zo diep mogelijk donkergrijs tot zwart.
Donkerbruin, een lichtere kleur is toegestaan.

Tekening:

Keel en bovenste gedeelte van de borst.
Borst:

Een smalle doch duidelijk donker grijze omzoming.
Op de borst loopt van vleugelbocht tot vleugelbocht een scherpe en regelmatige kleurafschieding met de buik.

Onderlijf:

Op de ondergrond is een V-vormige tekening aanwezig welke scherp fijn en regelmatig is en zo egaal mogelijk donker grijs van kleur.

Broek:

De broektekening is sikkelvormig en loopt vanaf de stuit tot aan de hak en sluit aan op de onderstaartdekveren en is zo egaal mogelijk donker grijs.

Mantel:

Op de mantel bevinden zich evenwijdig aan de lengteas van het lichaam fijne scherpe streepjes welke wit van kleur zijn.

Stuit:

Een regelmatige donker grijze V-vormige tekening.

met enige soepelheid geoordeeld te worden. Ook de bestreping van het rugdek dient zo licht mogelijk te zijn. Door toenemen van het eumelanine bezit in de mantel zal, hoewel dit ook selectief te beïnvloeden is, ook de schacht van de veer met melanine worden gevuld. Hierdoor vervaagd de bestreping van het rugdek dit is een duidelijk fout van de tekening.

Keurtechnische aanwijzingen t.a.v. de kleur.

Bij de gepareld zwartgrijze Japanse meeuw is nog duidelijk sprake van een kleurslag in ontwikkeling. De donker grijze kleur kan het beste omschreven worden als een nuance lichter dan de donkergrijze rugdek kleur van een goede zwartgrijze Japanse meeuw. De gepareld zwartgrijze kleurslag dient op te vallen door relatief grote kleurcontrasten tussen bijvoorbeeld het helder zilvergrijs van de bovenschedel en de vleugelpennen en het donker grijs van wangen, borstband en mantel.

De aansluiting van de egaal donker grijze wangen met de nek enerzijds

en met de borstband anderzijds maakt deze veevelden tot een kleurveld. Het donker grijs van de wangen mag minimaal gepareld zijn wel moet gestreefd worden naar een zo egaal mogelijk wangkleur.

De bovenschedel dient egaal helder zilvergrijs van kleur te zijn wanneer deze kleur te donker wordt ontstaat een soort hamertekening welke als fout beoordeeld moet worden.

Daar de gepareld mutatie wordt beïnvloed door hormoonwerking is in de vleugel en staartpennen soms een vrij onregelmatige kleurafzetting sprake hierdoor ontstaat een wat gemêleerd beeld wat als fout aangemerkt mag worden. De vleugel- en staartpennen zijn in veel gevallen bij het verlaten van het nest donker gekleurd in dit geval zijn de Japanse meeuwen pas na de volledige rui geschikt voor de tentoonstelling. Op de vleugeldekveren, vleugelpennen en staartpennen is een minimale donker grijze omzoming toegestaan. Japanse meeuwen welke deze omzoming niet tonen hebben duidelijk de voorkeur.

De ondergrondkleur van het onderlijf dient wit te zijn. De kleur van de poten dient zo donker mogelijk te zijn. Ernstige kleurfouten zijn te lichte wangen en/of mantel evenals een tweekleurige en/of blauwgrijze bovensnavel.

Keurtechnische aanwijzingen t.a.v. de tekening.

Een duidelijk waameembare buiktekening is vereist. Ideaal is een buiktekening welke slechts een nuance lichter is dan de kleurdiepte van de kop en het masker. Gezien de buiktekening een duidelijke toevoeging is aan de uit Japan afkomstige vogels dient hier voornamelijk met enige soepelheid geoordeeld te worden.

Ook de bestreping van het rugdek dient zo licht mogelijk te zijn. Door toenemen van het eumelanine bezit in de mantel zal, hoewel dit ook selectief te beïnvloeden is, ook de schacht van de veer met melanine worden gevuld. Hierdoor vervaagd de bestreping van het rugdek dit is een duidelijk fout van de tekening.

De Japanse meeuw

E) Selectie adviezen voor de kweek van "pearl" kleurslagen.

De uit Japan afkomstige gepareelde Japanse meeuwen zijn klein van stuk en blinken in vergelijking met onze "Nederlandse" Japanse meeuwen niet uit qua model. Wel tonen deze vogels een groot contrast tussen de lichte en donkere veervelden. Wanneer deze Japanse vogels aan de "Nederlandse" zwartbruine Japanse meeuwen gepaard worden blijkt het formaat en model al direct te verbeteren. Ook de V-vormige tekening op de buik wordt beter van kwaliteit. Het contrast tussen lichte en donkere veervelden neemt echter af. Om de gepareelde kleurslagen op het niveau van onze "Nederlandse" Japanse meeuwen te brengen dient dan ook zeer selectief gepaard te worden.

Het beste kan gekozen worden voor een zwartbruine meeuw van het type spitsstaartbronzeman. Een vogels met een klein intens "zwart" gekleurd masker. Aan de onderzijde van de borst dient deze vogel een grote hoeveelheid roodbruin phaeomelanine te bezitten. De borst dient aan de onderzijde scherp van afscheiding te zijn. De wangen dienen relatief goed doorgekleurd te zijn. De fysieke eigenschappen dienen goed te zijn, de buktekening dient contrastrijk en niet te fijn te zijn. Wanneer men op zoek gaat naar een dergelijke Japanse meeuw is de kans om in een valkuil te lopen niet ondenkbeeldig. Waarschijnlijk vallen al vrij snel mannelijke zwartbruine Japanse meeuwen op welke split zijn voor de ino factor. Deze vogels lijken vaak in enige mate op het bovenbeschreven type. De oorzaak hiervan is meestal gelegen in het feit dat deze vogels split zijn voor de ino factor. Omdat de gepareelde factor en de ino factor gelegen

zijn op het geslachtchromosoom dient gebruik van deze vogels gezien te worden als experimentele koppeling van deze factoren. Zie ook de paragraaf. "De verervingwijze van de "pearl" mutatie." Het beste kan gezocht worden naar een pop welke voldoet aan het bovenbeschreven type. De verbetering van de fysieke kwaliteit zal sneller verlopen. Terwijl door de geslachtgebonden vererving al direct in de nakweek gepareelde zwartbruine poppen geboren worden.

Een selectie advies voor de kweek van de gepareelde zwartgrijze kleurslag is nog moeilijker te geven.

De grijs mutatie reduceert het phaeomelanine totaal. De zwartgrijze Japanse meeuw bezit dan ook een zeer hoog percentage zwart eumelanine in alle veervelden. Indien de grijs mutatie gekoppeld wordt aan de gepareelde mutatie, welke juist sterk werkt op het eumelanine, zal minder snel een contrastrijke vogel gekweekt kunnen worden dan in de zwartbruine kleurslag. Om contrast te krijgen tussen de helder zilvergrijze veervelden, zoals de schedel, en de donker grijze veervelden, zoals de borstband, zal ook nu weer zeer selectief gepaard moeten worden. Het beste is het als de "Nederlandse" Japanse meeuw een zeer donkere zwartgrijze vogel is welke qua masker echter duidelijk overeenkomt met het spitsstaart bronzeman type.

Een zeer donker intensief gekleurd masker lichte wangen en een donker diep zwartgrijze (nagenoeg zwarte) borstband. De onderzijde van de borst dient echter strak van afscheiding te zijn. Ook nu weer is het starten met een dergelijke pop weer de aan te raden partner. Een dergelijke vogel zal echter niet eenvoudig te vinden zijn.

F) De wenselijkheid van combinaties van de "pearl" mutatie met andere mutaties.

De wenselijkheid van combinaties van de gepareelde mutatie met, andere mutaties dan de grijs mutatie is nog eigenlijk onvoldoende helder. Een korte opsomming met theoretische mogelijkheden volgt hier. Vooraf dient echter gesteld te worden dat slechts in de praktijk van onze kweekkooien deze denkbeelden te onderbouwen dan wel te weerleggen zijn. Verwezen wordt naar de verwachting welke ooit gesteld werd aan de kleur van de roodgrijze mutatiecombinatie. In verwachting was dit een hooguit vuil witte Japanse meeuw welke in de praktijk echter een beige-grijze kleur laat zien. [7],[13]

De combinatie gepareeld mokkabruin.

Indien de werking van de mokkabruin mutatie wordt gezien als een eumelanine reducerende factor [7],[9] en [14] dan is de verwachting dan dat de gepareeld mokkabruine kleurslag maar weinig van de gepareeld zwartbruine kleurslag zal verschillen. Door de eumelanine reducerende werking van de mokkabruin mutatie zal de gepareeld mokkabruine kleurslag waarschijnlijk wat lichter zilvergrijs zijn op de bovenschedel, keel, bovenborst en de vleugel- en staartpennen. Het bruin wat we zien bij de gepareeld zwartbruine zal bij de gepareeld mokkabruine kleurslag mogelijk iets warmer van kleur zijn omdat mokkabruine Japanse meeuwen vaak net iets meer roodbruin phaeomelanine tonen. Niet duidelijke is op welke wijze de gepareelde- en de mokkabruine mutatie op elkaar inwerken, hierdoor kan mogelijk een afwijkend beeld ontstaan.

De combinatie gepareeld roodbruin.

Wanneer we Japanse liefhebbers volgen zou hier het advies gegeven moeten worden deze twee mutaties niet te combineren. "Het leidt tot niets", zo is de Japanse stelling. Wanneer hier een theoretische verklaring voor wordt gezocht is dit mogelijk te begrijpen. De roodbruin mutatie zorgt er voor dat het verenkleed van de Japanse meeuw bijna volledig wordt gevuld met roodbruin phaeomelanine.[7], [15] Omdat de gepareelde mutatie vooral de hoeveelheid eumelanine reduceert kan gesteld kunnen worden dat de kleurslag gepareeld roodbruin nauwelijks van de roodbruine kleurslag is te onderscheiden. Inmiddels zijn een aantal proefparingen opgezet om het "Japanse advies" te doorgronden.

6. Gepareeld Zwart Bruin

Lonchura domestica

De combinatie gepareld zwartgrijs.

De mutatiecombinatie gepareld zwartgrijs is in eerdere paragrafen reeds besproken. En lijkt in zowel de contrastrijke als egale selectievorm een aanwinst te zijn.

De combinatie gepareld mokkagrijs.

Deze mutatiecombinatie zal analoog aan de combinatie gepareld mokkabruin waarschijnlijk een lichtere uitgave van de gepareld zwartgrijs zijn. Het onderzoeken van de mogelijkheden is ook hier weer de moeite waard maar zou vooralsnog niet de prioriteit moeten hebben.

De combinatie gepareld roodgrijs.

Hier betreft het een mutatiecombinatie dit ons waarschijnlijk veel zal leren over het pigment bezit van de Japanse meeuw. De kleur van de roodgrijze Japanse meeuw bestaat voornamelijk uit (bruin) eumelanine. De mate van het gevolg van de gepareld mutatie op dit pigment is onduidelijk en zal enkel in de kweekpraktijk zichtbaar worden. Proefparingen zijn inmiddels opgezet.

De combinatie gepareld met pastel.

De mutatiecombinatie gepareld met pastel lijkt de eerst komende jaren absoluut af te raden te zijn. De pastelfactor zal de hoeveelheid melanine welke in de gepareld vogels aanwezig is voor ongeveer 50% reduceren. [7], [16] Hierdoor ontstaan sterk in kleur gereduceerde gepareld meeuwen. Wanneer mensen een dergelijk kweek op willen zetten is enkel de pastel gepareld zwartbruin- en zwartgrijs aan te raden. Mogelijk zullen deze vogels nog enig contrast tonen en als mutatie combinatie herkenbaar zijn. Hierbij moet echter gewezen worden op het feit dat de kweek van zowel pastel zwartbruin als pastel zwartgrijs binnen Nederland eigenlijk niet wordt opgezet.

De mutatiecombinatie met de bleekvleugel selectievorm [7], [17] van de pastel mutatie lijken binnen de ontwikkeling van de gepareld mutatie nu nog geen plaats te hebben. Om het contrast van de bleekvleugel tekening te bewaren komen waarschijnlijk enkel de kleurslagen zwartbruin, zwartgrijs en roodbruin in aanmerking. Van de kleurslagen bleekvleugel zwartbruin en zwartgrijs weten we dat deze momenteel in Nederland waarschijnlijk niet gekweekt worden. Het schier onhaalbare contrast van de donkere kop en staart met het "witte" middenlichaam is hier

schuldig aan. De gepareld mutatie zou een ondersteuning kunnen zijn voor bij het reduceren van eumelanine in de vleugels en daardoor het contrast groter kunnen maken. De staart zal echter in kleur ook sterk reduceren als gevolg van de werking van de gepareld mutatie. Wat blijft is een zeer sterk opgebleekte vogel die enkel in de borstband, wangen en nek een hoeveelheid melanine zal tonen. Hierbij wordt het eumelanine gereduceerd door de werking van de gepareld mutatie. Kortom een kweek slechts weggelegd voor de superspecialist die een groot deel van zijn kweekcapaciteit in deze kleurslagen wil steken. De combinatie bleekvleugel gepareld roodbruin kan pas worden opgezet wanneer blijkt wat de exacte werking van de gepareld mutatie op de roodbruin factor is.

De combinatie van gepareld en ino.

Zie hiervoor de paragraaf "De verervingwijze van de "pearl" mutatie", is op zich zeer interessant vanuit de verervingleer gezien. Onduidelijk op dit moment is of dat hier sprake is van enkel en alleen een gekoppelde factor. De mogelijkheid van een meervoudige mutatie is niet uit te sluiten. Het vaststellen van dit feit op zich is uitdagend. De kleurslag gepareld ino crème en gepareld ino grijs lijken weinig contrastrijk te zijn en nauwelijks herkenbaar. Bij een meervoudige mutatie van de gepareld en ino factor zelfs niet realiseerbaar.

De combinatie gepareld met kuif.

Deze mutatie combinatie is al te zien geweest. Een zeer aantrekkelijke kweek waarbij de zilvergrijze schedel en de kuif worden gecombineerd tot een sprekende verschijning. Men dient hier echter te spreken van een kleurmutatie gekweekt in een postuurvogel. De nadruk van ons oordeel zou dan ook overduidelijk op het type van de Japanse meeuw en de kuif horen te liggen. Het contrast van de gereduceerde kuifkleur dient enkele als toegevoegde waarde van de kuif. De kwaliteit van de getoonde gepareld kenmerken dient absoluut secundair te zijn. De combinatie van gepareld met bont blijft buiten beschouwing omdat binnen de Nederlandse Bond van vogelliefhebbers combinaties van melanine reducerende mutaties met bont niet worden gevraagd.

Samenvatting:

In deze verkenning van een erfelijke kleurafwijking bij de Japanse meeuw,

Lonchura domestica, wordt de uit Japan afkomstige "pearl" mutatie behandeld. Voorgesteld wordt deze recessief en geslachtsgebonden verervende kleurafwijking in het Nederlands gepareld te noemen. Uit (beperkt) veeronderzoek blijkt de gepareld mutatie een sterke kwantitatieve reductie van het eumelanine tot gevolg te hebben. Het rood bruine phaeomelanine ondergaat nauwelijks of geen invloed van deze mutatie. Om liefhebber en keurmeester richting te geven bij de ontwikkeling van deze mutatie in Nederland wordt van twee kleurslagen, de gepareld zwartbruin en gepareld zwartgrijs, een conceptstandaard opgesteld. Een kweekadvies gebaseerd op de huidige kennis wordt voor deze twee kleurslagen besproken. Het betreft hier contrastrijke kleurslagen. De ontwikkeling van een egaal gekleurde gepareld kleurslagen blijft mogelijk. Tot slot wordt een eerste inschatting gemaakt van mogelijk wenselijke mutatiecombinaties met de gepareld mutatie.

Berend Bosch, Horstacker 21-33,
6546 GE Nijmegen,
Tel 024-3785621.

Bronvermelding.

- [1] Catalogus "Vogel 2000" van de N.B.v.V.
- [2] Technische Commissie JMC, "De gepareld Japanse Meeuw". Onze Vogels 2000 pag. 383 e.v.
- [3] Standaard Lonchura, NBvV, april 1995 pag. 16 en 22.
- [4] Berend Bosch, De specie Lonchura striata, Onze Vogels 1987 pag. 487 e.v.
- [5] Als [3] pag 16 en 17.
- [6] John v Eerd, De Japanse meeuw, een eerste verkenning. Onze Vogels 1995 pag 117 ev.
- [7] John v Eerd, Mutaties bij Japanse meeuwen, neerslag van een onderzoek. Onze Vogels 1995 pag. 389 ev.
- [8] Hans Klören, De vederstructuur van de Japanse meeuw. Onze vogels 1986, pag 20 ev.
- [9] JMC, Japanse meeuwen 2000. Pag. 79
- [10] F.H.M. Kop, Het kweken van kanaries. 1986. Pag. 82
- [11] als [7] pag 390.
- [12] als [10] pag 126 ev.
- [13] als 9 pag. 37 ev.
- [14] als 9 pag. 28 ev.
- [15] als 9 pag. 31 ev.
- [16] als 9 pag. 39 ev.
- [17] als 9 pag. 43 ev.

De Japanse meeuw. Toelichting bij de foto's.

Foto 1: Gepareld zwartbruin. (P.v.d.Hooven)

Deze foto toont een exemplaar wat al heel redelijk binnen de huidige mogelijkheden aan de conceptstandaard voldoet. In de nek en bovenzijde van de mantel is de kleur nog vrij ver gereduceerd. De keel en het bovenste gedeelte van de borst mag nog iets verder zijn gereduceerd in kleur, waardoor het kleurcontrast met de wangen en oorstreek iets groter wordt. Door deze reductie van de keel en bovenborst ontstaat ook de kenmerkende band op de onderborst. De vleugelpennen zijn redelijk in kleur gereduceerd maar zouden nog iets lichter mogen zijn.

Foto 2: Gepareld zwartgrijs. (P.v.d.Hooven)

Als gevolg van de invloed welke de gepareld mutatie op het zwarte eumelanine heeft is de conceptstandaard van de gepareld zwartgrijs minder eenvoudig te benaderen dan de standaard van de gepareld zwartbruin. Ook dit exemplaar is in de nek en mantel vrij ver in kleur gereduceerd. De keel zou nog verder in kleur gereduceerd kunnen zijn terwijl de wangen en de band op de onderborst wat dieper van kleur kunnen zijn.

Foto 3: Gepareld zwartbruin. (B.Bosch)

Een vrij sterk in de wangen en op de achterschedel gereduceerd exemplaar. Hierdoor toont de vogel vrij weinig van het in de conceptstandaard gewenste kleurcontrast tussen de band op de onderborst, wangen en mantel enerzijds en de keel, schedel, vleugel- en staartpennen anderzijds. Bij deze vogel zijn de vleugelpennen nog niet door de rui vervangen en daarmee nog donker van kleur.

Foto 4: Gepareld zwartbruin. (B.Bosch)

Hoewel nauwelijks zichtbaar is ook deze Japanse meeuw een gepareld zwartbruine. Wanneer de veren van het masker en de borst worden opgeblazen blijkt de donsbevedering bijna volledig pigment vrij te zijn. (Dit is een kenmerk van de gepareld mutatie.) Ondanks het feit dat deze vogel duidelijk afwijkt van de "contrastrijke tekeningvogel" die in de conceptstandaard wordt gevraagd, is er voldoende reden om ook deze egale vogel een kans tot ontwikkeling te bieden. Het antwoord is hierbij duidelijk aan de kwekers.

Foto 5: "Zwartbruin" (B.Bosch)

Hoewel deze vogel in de wangstreek wat weinig pigment toont en op de onderzijde van de borst is voorzien van lichte zomen aan de veren komt deze vogel redelijk in de buurt van de in het artikel bedoelde kweekpartner voor de gepareld zwartbruine Japanse meeuw.

Foto 6: 0-1 Gepareld zwartbruin x Spitsstaart bronzeman. (B.Bosch)

Op zoek naar de werking van de gepareld mutatie werd deze hybride gekweekt. De redenatie is dat de in Japan gekweekte Japanse meeuwen dichter bij de oorsprong van de Japanse meeuw staan dan de degelijke Hollandse selectie producten. Veel eumelanine in het masker en op de voorschedel en veel phaeomelanine in de wangen en de onderzijde van de borst kenmerkt de zwartbruine Japanse vogels. In deze hybride is goed zichtbaar dat de gepareld mutatie het eumelanine sterk reduceert terwijl de invloed op het phaeomelanine veel minder is.

De landelijke show 2001 van de JMC wordt gehouden op zaterdag 29 september, in het clubgebouw van "De Vogelvrienden", P.M. van Gentstraat 23 te Leerdam. De ochtend zal worden verzorgd door de nieuwe Technische Commissie van de JMC. Een aantal onderwerpen welke betrekking hebben op de Japanse meeuw en andere Lochnura soorten zal de belangstelling van u als liefhebber zeker trekken.

Om 13.00 uur zal de tentoonstelling geopend worden. Tot 17.00 uur waant u zich in het Mekka van Lochnura minnend Nederland. Tijdens de openstelling van de show kunt u beslist de gewenste aanvulling voor uw kweekbestand vinden in de grote verkoopklasse welke dan aanwezig is. Als JMC bestuur hopen wij u op 29 september tijdens onze show te mogen verwelkomen.

Voor inlichtingen Theo Huybers,
Dijksestraat 42 5701 AM Helmond.
Tel: 0492 - 53 89 02

"LOOP NIET HET RISICO DAT HIJ UITVERKOCHT RAAKT"

Vanaf heden is deze prachtige handige NBvV - kalender 2002 weer verkrijgbaar.

Met werkelijk schitterende foto's!

U heeft nog niet besteld? Doe het nu!

Vastgestelde verkoopprijs slechts f 10,00. (€ 4,54)

Verkrijgbaar bij uw afdeling of rechtstreeks bij het bondsbureau van de NBvV.

Voor afdelingen is de inkoopprijs bij 10 of meer exemplaren slechts f 7,50 per stuk. (€ 3,41)

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op:

Postbank 1148324.

ABN AMRO Bank: 46.89.59.262.

t.n.v. Ned.Bond van Vogelliefhebbers
te Bergen op Zoom.

U ontvangt de kalender(s) dan per omgaande franco thuis.

Over Fabeltjes

binnen de agapornidenwereld

De laatste jaren hebben we gezien dat er binnen de agapornidenwereld heel wat aan het gebeuren is. Niet alleen zijn het op dit moment waarschijnlijk de meest gekweekte papegaaiachtigen in België en Nederland, maar kunnen we ook stellen dat België en Nederland daardoor eigenlijk kop-opper geworden zijn in het kweken van deze vogels.

Met enige trots kan ik dan ook stellen dat BVA, de Belgische Vereniging Agaporniden, daarin een belangrijke rol heeft gespeeld. BVA werd negen jaar geleden opgericht als onafhankelijke speciaalclub met als doel alle info over agaporniden wereldwijd te verzamelen en deze ter beschikking te stellen van AL wie er om vraagt. Belangrijk voor ons is dat de liefhebber overal dezelfde en juiste informatie krijgt. Behalve voor een verspreid netwerk van buitenlandse medewerkers wordt een deel van het BVA-budget ook gebruikt voor onderzoek naar de vederstructuren en genetica van deze vogels. Ikzelf werk samen met Ine Onsman daaraan mee binnen MUTAVI. Via deze kanalen wordt er heel wat werk verricht. Zo wordt er ondertussen ook gewerkt aan een internationale nomenclatuur, waardoor overal ter wereld dezelfde termen gebruikt kunnen worden.

Dit gebeurt uiteraard in samenspraak met wetenschappers en liefhebbers van zowat overal ter wereld (dank u internet). Binnen België en Nederland werd door bemiddeling van BVA ook al een eenvormige benaming voor de mutaties bij de agaporniden gerealiseerd. Dit alles moet uiteraard ten goede komen van de liefhebber. Voor de plaatselijke clubs hebben we dan onze diareportage en voor wie het wil,

is er ook nog ons tweemaandelijks kleurenmagazine met uiteraard alleen info over de agaporniden. Julste, correcte en eenvormige info is onze doelstelling. Dat beseften de andere federaties gelukkig ook. We zijn de laatste jaren dan ook regelmatig te gast tijdens de keurtechnische dagen van de verschillende keurmeester-verenigingen, waar we tekst en uitleg verschaffen over de nieuwste mutaties bij de agaporniden. Dat de liefhebber het er ook mee eens is, bewijzen de inzendingen tijdens de jaarlijkse internationale BVA-show. Daar waren verleden jaar meer dan 1200 agaporniden te bewonderen. Onze wens is dan ook om een eenvormige standaard en manier van beoordelen te verwezenlijken binnen België en Nederland, want daar ligt de toekomst van onze hobby. Het wordt hoog tijd dat iedereen daar eens het nut van inziet (en niet alleen wat betreft agaporniden), hopelijk kunnen we in 2000 eens een eind maken aan de 'stammetwisten' uit de vorige eeuw. Toen de eerste 'langbevederde' roseicollis te voorschijn kwamen, hebben meerdere liefhebbers verbaasd opgekeken en gaf dat natuurlijk aanleiding tot heel wat misverstanden en de gebruikelijke roddels. Daarom vind ik dat het de hoogste tijd geworden is om eens enkele zaken duidelijk te stellen. Eerst en vooral benadrukken dat iedereen recht heeft op zijn of haar mening. Daar heb ik absoluut geen moeite mee. Elk kan voor zichzelf vrij bepalen wat hij of zij mooi vindt. Waar ik wel moeite mee heb, is dat men bepaalde fabeltjes gaat lanceren zonder

dat ze degelijk onderbouwd zijn en gewoon berusten op roddels en onwetendheid. Onlangs las ik nog een artikel waarin iemand insinueerde dat de 'langbevederde, de grotere' roseicollis er gekomen is door kruising met andere soorten of met de ondersoort. Dat is compleet nonsens: eerst en vooral moet men weten dat kruisingen van roseicollis met niet-roseicollis onvruchtbaar zijn en kruisingen met de ondersoort, *Roseicollis roseicollis catumbella*, zijn de langbevederde vogels zeer zeker niet, want deze ondersoort is kleiner dan de gewone nominaatvorm. Trouwens dat verhaaltje werd destijds in Duitsland gelanceerd en is al lang achterhaald.

De *catumbella* heeft een lichtoranje snavel, in tegenstelling tot de langbevederde *roseicollis* waarbij de snavel eerder bleker is dan bij de gewone nominaatvorm. Het masker is wel iets intenser van kleur, maar de *catumbella* is iets kleiner van formaat. De redenering dat deze kleinere ondersoort geholpen heeft om de soort groter te krijgen klopt dus niet, want we zouden dan eerder een kleinere vogel met een iets roder masker en een donkerdere snavel krijgen. Verder moet u mij eens vertellen waar er ooit raszuivere *catumbella*'s zaten? De oorzaak van het iets donkerder rode masker ligt trouwens duidelijk ergens anders. De rodere kleur heeft te maken met het aanwezig zijn van iets meer melanine en een grotere concentratie rode psittacine in de veren van het masker. Verder is het wetenschappelijk bewezen dat de psittacine (de rode kleur van het masker in

dit geval) een van de stoffen is die het gemakkelijkst aangemaakt worden door papegaaiaachtigen, bekijk maar de rode aanslag op de borst bij de personata of het rood in de nek van de fischeri. Dat is er soms heel moeilijk uit te kweken.

Ik kweek al van jongs af agaporniden en heb dan ook de evolutie gezien bij de roseicollis. Ik stond in het begin ook heel sceptisch tegenover deze vogels, maar heb in plaats van fabeltjes te gaan lanceren en vertellen wat de anderen ook voor waarheid vertelden 'omdat ze het gehoord hadden van iemand die dacht van het gezien te hebben', de moeite genomen om de zaken eens goed te gaan bekijken. Ik ben op bezoek geweest bij de mensen die deze vogels kweken en heb alles lange tijd gevolgd. Ook heb ik enkele van deze vogels gekocht en geprobeerd ermee te kweken. Dat wierp een totaal ander licht op de zaak en weet ik het bijgevolg niet alleen van horen zeggen.

Toen deze vogels voor het eerst tevoorschijn kwamen, werd warm en koud tegelijk geblazen: de vogels waren wel mooi, maar het waren zeker dieren die behandeld waren met verschillende geheime producten. Het zouden kruisingen geweest zijn met de ondersoort *Agapornis roseicollis*

catumbella enz. Eigenaardig want ondanks de nodige commentaren wou iedereen ze toch kopen. Op spreekbeurten waren er zelfs toeschouwers die mij tijdens de pauze geld wilden geven, als ik hen maar 'het geheim' wilde vertellen van wat men moest geven aan de vogels om ze zo groot te krijgen!! Ik moest ze telkens teleurstellen. Het geheim was gewoon selectie: de langbevederde, grotere vogels zijn het gevolg van selectief kweken met raszuivere homozygote groene vogels. Jac De Jong heeft jaren enkel de zuivere wildvorm *roseicollis* gekweekt en steeds op deze kenmerken geselecteerd. Hij kan dus gerust als een van de grondleggers van deze vorm beschouwd worden.

Pas daarna werden de andere mutanten gecombineerd met deze vorm. Maar een van de veel gehoorde opmerkingen is dat de meeste liefhebbers ook hun vogels selecteren, maar het hun nooit gelukt is zelf hun vogels zo groot te krijgen. Dus moest er wel iets anders aan de hand zijn. Een begrijpelijke opmerking, maar dan moet u toch rekening houden met een aantal verschillende zaken. Het is bewezen dat met selectie het ongeveer een 20-tal generaties duurt om vogels wat groter te kweken. Deze worden groter door toedoen van verschillende factoren: omgeving, voeding, selectie op grootte enz. Het is niet nodig daarvoor andere soorten bij de kweek te gebruiken. Bekijk de grasparkiet en vergelijk de originele vorm in Australië met de hedendaagse standaard grasparkiet. We gaan toch ook niet vertellen dat deze gekruist zijn met andere vogels. Of bekijk de Zebra vinken; er zijn voorbeelden genoeg.

Waarom lukt het dan bij de ene stam wel en bij de andere niet? Wel, bedenk dan dat wanneer men jaren op bepaalde zaken gaat selecteren, men onbewust het genenpatroon van een individu gaat wijzigen. Deze zaken worden dan eigen of typisch aan deze stam. Bekijk sommige families maar. Bij de ene familie zijn ze allemaal groot, bij andere families zijn ze eerder dik en klein, (Chinezen zijn kleiner dan westerlingen, terwijl we toch allemaal mensen zijn) of zelfs de aanwezigheid van bepaalde aandoeningen die frequenter voorkomen. "Het zit in de familie of in het

bloed", zegt men dan. En hoe zijn de ondersoorten ontstaan bij de dieren? Simpel, een groep wordt ergens afgezonderd en door deze afzondering (inteeft uiteindelijk) worden bepaalde kenmerken eigen aan die groep genetisch vastgelegd. Dat is ook gebeurd bij deze *roseicollis*. Vergeet niet dat deze kwekers jaren aan een stuk met vogels uit eenzelfde stam verder kweekten en uiteindelijk werden deze kenmerken genetisch vastgelegd. Daarom wordt deze vorm van de *roseicollis* wetenschappelijk ook beschouwd als een recessieve vorm als die met anderen gekruist worden.

Dan kunt u zeggen: zie je wel dat het geen raszuivere vogels zijn. Maar je mag niet vergeten dat het genenpatroon bij elk individu verschillend is; zelfs de kleur van de nagels ligt ergens vast op de genen en zal van vogel tot vogel verschillen. Daarop moet men selecteren, wil men de standaardnorm halen. Zelfs de aanleg om makkelijk te kweken is ergens genetisch bepaald (let op: hier spelen de omgevingsfactoren ook een grote rol. Daarom zeg ik ook duidelijk dat ze de aanleg hebben). Bepaalde mensen hebben toch ook de aanleg om groter en dikker te worden dan anderen. Zelf selecteren zou dus theoretisch kunnen, maar dan moet men inderdaad ook het geluk hebben om vogels in zijn bezit te hebben die deze aanleg daadwerkelijk in zich hebben. En als het zo is, dan duurt het nog jaren.

Het is dan ook begrijpelijk dat het voor de meeste liefhebbers een verrassing is wanneer ze voor het eerst deze vogels zien. Meermaals werd de vraag gesteld waar die zo plots vandaag kwamen. Maar deze *roseicollis* zijn er niet zo maar ineens gekomen. Het gehele proces heeft meer dan 20 jaar geduurd. De eerste langbevederde vogels werden een tiental jaren geleden voor het eerst ingezet in de shows, waar ze de eerste jaren veel afgekeurd werden omdat ze te groot waren volgens de standaardnorm (zelfs binnen COM zijn ze in principe nog niet aanvaard, al worden ze daar wel bekroond). Verder wil ik opmerken dat ze de laatste jaren nog steeds evolueren. Al is dat niet zo duidelijk te zien, maar er is al een heel verschil tussen de grootte van vijf jaar geleden en de grootte van nu. Ik heb ze al naast elkaar gezet: de kampioen van vijf jaar geleden met een kampioen van nu. Wat een verschil! Terwijl ze vroeger eerder ruw in de veren zaten, zien we nu al een even grote vogel met een beter aansluitend verenkleed. Deze evolutie eist echter ook zijn tol. Zo zijn er al verschillende langbevederde poppen die onvrucht-

baar zijn. De natuur heeft duidelijk ook zijn grenzen. Dat zien we niet alleen bij de roseicollis maar ook bij de grasparkieten.

Mijn eerste langbevederde vogels heb ik uit twee vogels gehaald die ik in de handel had gekocht. De vogels waren iets roder van maskerkleur dan normaal, maar qua formaat waren ze gewoon. Bij navraag bleken het jongen te zijn uit vogels van Jac, de Jong, die naar de handelaar waren gebracht omdat ze "niet goed" waren. In het eerste nest had ik een langbevederde vogel (één van de vier jongen), maar deze stierf spijtig genoeg al na enkel maanden. In het tweede nest had ik er weer een (ook op een nest van vier jongen) en die bleef gelukkig in leven. Dan heb ik bij Herman Henderickx een half langbevederde vogel aangekocht en gekruist met deze van mij. Daaruit heb ik tot nu toe al een tiental langbevederde vogels gekweekt (naar rato van een op drie). Ik heb dan een langbevederde vogel gecombineerd met een 'gewone' roseicollis en heb na drie generaties nakweek uit die vogels langbevederde jongen gekweekt, alhoewel ze nog steeds kleiner zijn dan de jongen uit de eerste stam. Ik kan u verzekeren dat ik zelfs nu nog moet selecteren.

Uitspraken als zou dat 'gesjoemel' dan nog gepromoot worden door andere verenigingen kunnen we klasseren onder het item 'onwetendheid', want ik denk niet dat men enig idee heeft, welke moeilijkheden de eerste kwekers van deze roseicollis ondervonden hebben ten gevolge van deze lasterpraatjes. De opmerking om de zaken te scheiden en de 'gewone' roseicollis in een andere reeks te plaatsen dan de 'langbevederde' roseicollis werd door ons (BVA) al met de andere federaties besproken, maar nu moet u mij eens zeggen: "Waar eindigt een goede (gewone) wildvorm en waar begint een slechte langbevederde vogel?"

Daarover kan men blijven discussiëren, maar men moet uiteindelijk toch een standaardisatie bepalen. En over de standardeisen kunnen we het volgende meedelen: de standaard van de grasparkiet werd de laatste eeuw meermaals bijgestuurd, want vogels, kleurslagen en ideaalbeeld evolueren steeds. Elke vereniging is daarom ook genoodzaakt om deze zaken af en toe bij te sturen. Bij de roseicollis gaat dat in richting van de langbevederde vogels. Men kan toch immers de vooruitgang niet tegenhouden.

Dat wil uiteraard niet zeggen dat elke langbevederde vogel tijdens een tentoonstelling zeker kan zijn van een

prijs, neen! Op de laatste bijeenkomst van de BVA-keurmeesters werd zelfs een lijstje opgesteld met fouten die we regelmatig aantreffen bij deze vogels, zoals bijv. te losse bevedering, schubvorming op de poten, ogen die onder de pluimen verdwijnen enz. U ziet dat ook deze vogels kritisch bekeken worden.

Feit is dat de langbevederde roseicollis de laatste jaren in België en Nederland een ware opmars gemaakt heeft. Diegenen die ze in bezit hebben, zijn uiteraard heel gelukkig en de anderen die de boot nog gemist hebben, zijn teleurgesteld maar proberen toch ook "een toekomstig kampioen" te pakken te krijgen. Dat gaat uiteraard niet zo gemakkelijk. De prijzen liggen al wat hoger en het duurt effectief enkele jaren eer een stam langbevederde vogels opgebouwd kan worden. Let op: als het om transmutatie ging, zou ik een van de eersten zijn om ook die informatie te geven, omdat de liefhebber steeds recht heeft op de juiste info. Bij deze roseicollis leek het misschien heel mysterieus, omdat er weinig info was over deze vogels, maar ook de houding van sommige eigenaars heeft hieraan meegewerkt. De teleurstelling van sommige kwekers kan ik begrijpen. Voor een paar harde dollars werd een langbevederde

vogel aangekocht en met hun vogels gecombineerd. Meestal zag men dan dat de eerste generatie eerder gewone vogeltjes waren. Velen voelden zich onmiddellijk bedrogen. Pas in de tweede generatie beginnen de eigenschappen van deze grotere vogels naar voren te komen. Dat zijn nu eenmaal de wetten van de genetica. Daarom zijn veel verdachtmakingen volgens mij gewoon gebaseerd op onwetendheid en jaloezie. Spijtig dat sommige uitspraken soms ook nog gepubliceerd worden, maar dat bewijst dat er nog steeds mensen met twijfels omtrent deze vogels zijn. Het voordeel is dat wij aldus deze twijfels kunnen wegnemen en van de gelegenheid gebruik kunnen maken om de zaken recht te zetten.

PS. Ik heb geenszins de bedoeling iemand persoonlijk of bepaalde organisaties aan te vallen, maar ik vind het de hoogste tijd dat dit fabeltje ontmanteld wordt.

Dirk Van den Abeele
Voorzitter Belgische Vereniging
Agapomiden.
<http://go.to/bva>
<http://go.to/lovebirds>

Grasparkieten

en van alles nog wat!

door Jan Bouwmeester

Deel 16

Het zelfstandig worden van grasparkieten als zij op een leeftijd van zo'n vier à vijf weken uit het blok komen, wil nog wel eens wat problemen opleveren. Ik had een prima grijs-groene recessief bonte man gekweekt. Dit jong weigerde op een gegeven moment zelfstandig te gaan eten. Als je dan geen actie onderneemt, hongert zo'n eigenwijze vogel gewoon zichzelf uit. In plaats van een toekomstige kampioen heb je dan een dode vogel. Dit merkwaardige gedrag heb ik al eens eerder meegeemaakt en toen had ik daar geen oplossing voor, maar nu wel. Ik zal het gedrag beschrijven en daarna de eenvoudige oplossing bieden.

Het betreffende jong vloog als eerste van dat nest uit en zat als enige op de vloer van de broedkooi. Binnen twee dagen at hij zelfstandig. De rest van de jongen die nog in het blok zaten, volgden binnen enkele dagen en toonden op de grond het bekende bedelgedrag, waarop de ouders tot voeren overgingen. Het zelfstandige oudste jong nam dit bedelgedrag weer over en liet zich steeds door de man voeden. De andere jongen werden gewoon zelfstandig, maar het oudste jong liet zich nog steeds voeden en weigerde zelf te eten. Het was net of dat bedelgedrag nu ingeprent was en het oudste jong bleef bedelen, terwijl de jongere broers en zussen al zelfstandig in een andere ruimte rondvlogen. De moeder van dat oudste jong zat op een gegeven moment alweer te broeden en de vader weigerde dat jong nog langer te voeden. Als je dan niets doet, gaat zo'n jong binnen een dag of drie dood van de honger.

Daarom had ik dit oudste jong bij zijn andere broers en zussen gezet en omdat het oudste jong bleef bedelen, werd hij soms gevoerd door een van zijn broers of zussen. Dit lukte twee dagen en toen weigerden ook deze jongen hun broer verder te voeren. Daarna zag ik dat het oudste jong wel zaden oppikte, maar ze niet pel-

de en opat. Als je dan niet ingrijpt, gaat dit jong dus gewoon dood van de honger! Het enige wat je op zo'n moment moet doen, is alle zaad uit de kooi halen en daarvoor inde plaats geweekt zaad geven! Dit is zachter en binnen een paar uur had het jong door hoe hij de zaden moest pellen en toen bleef hij eten, zelfs toen zijn krop al barstens vol zat. Hij had blijkbaar nog steeds een hongergevoel in zijn maag. Na twee dagen waarin uitsluitend geweekt zaad werd gegeven, gaf ik alleen nog maar gewoon zaad en tegen die tijd was het oudste jong alsnog zelfstandig geworden en al weer aardig op krachten gekomen. Nu wil ik met u eens in een broedblok duiken. U weet dat een grasparkietpop om de dag een ei legt. Dat zo'n pop meestal vanaf het tweede geleide ei vast gaat broeden.

Dat achttien dagen nadat de pop is begonnen met broeden, de embryonale ontwikkeling in het ei is voltooid en dat dan het jong het ei zal verlaten. Omdat de pop pas vanaf het tweede ei vast gaat broeden, kan het zijn dat het eerste en het tweede jong op dezelfde dag geboren worden. Bijvoorbeeld het eerste jong 's morgens en het tweede jong 's avonds.

De andere jongen komen daarna met een tussenpoos van een dag uit het ei. Kleine schommelingen komen voor omdat de embryonale ontwikkeling van de temperatuur afhankelijk is. Het eerste ei kan bijvoorbeeld wel tussentijds wat bebroed worden en als de eieren midden onder de pop liggen of aan de buitenkant, zal dat ook wel temperatuurverschillen opleveren.

Hoe vaak zien wij niet dat er vooral bij grote legfels gewoon een eitje naast de pop ligt? Hoe lang ligt het daar al? Dus enige schommelingen tussen de tijden van uitkomen zullen er best wel plaatsvinden. Maar over het algemeen kunnen we stellen dat met uitzondering van de eerste twee jongen de jongen om de dag uitkomen.

Het is mijn gewoonte om de datum van het eerst geleide ei te noteren en ook tussentijds een controle in het blok te houden of alles wel goed gaat, zodat ik eventueel kan ingrijpen als het niet goed blijkt te gaan. Het kan zijn dat je het leggen van het eerste ei op 2 maart hebt vastgesteld, twee dagen later kijk je in het blok om te zien of het tweede ei is gelegd en dan zie je dat het eerste ei is verdwenen. Het kan zijn dat de man te veel achter de pop heeft gejaagd en dat het ei kapot is gestoten en geconsumeerd.

In zo'n geval leg ik een wat groter plastic kunstei in het blok, dat kan niet kapotgestoten of opgegeten worden. Het voordeel van zo'n kunstei is dat de pop het steeds probeert te beschermen en als er dan eieren bijgelegd worden, zij vaster gaat broeden zodat het legsel niet zo snel kapotgestoten wordt. Want als de pop eenmaal vast broedt, krijgt de man meestal geen kans meer om achter haar aan te zitten en blijven de eieren beter beschermd. Het andere voordeel van zo'n iets groter kunstei is dat de pop wat hoger boven de eieren zit en dat geeft ook bescherming aan de overige eieren. Omdat dat grotere kunstei er ligt, komt het ook niet meer zo vaak voor dat het eerst geboren jong wordt platgedrukt. U begrijpt het al, ik ben een pleitbezorger van dat iets grotere kunstei. Het zorgt er zeker voor dat ik wat meer jongen op stok krijg.

Deze keer heb ik weer eens een nieuwe oplossing voor een probleem gevonden, waarmee ik u kennis wil laten maken. Enkele jaren terug kon ik een bijzonder goede grijs-groene man kopen die al bijna vier jaar oud was. Enig risico zit hier wel aan, want soms bevruchten mannen van vier jaar al niet meer, hoewel ik ook wel eens jongen uit een man van zes jaar heb gekregen. Toch heb ik deze aankoop maar gedaan, want de eigenaar had er een jaar tevoren nog mee gekweekt.

Op aanraden van de eigenaar had ik de pop van deze man ook meegenomen, zodat ik meer kans had om met deze man te kweken. Thuis heb ik man en pop bij elkaar in een kweekkooi gezet om te kijken of ik hieruit alvast een nestje jongen kon krijgen. Dit had ik op aanraden van de vorige eigenaar en een andere gerenommeerde kweker gedaan. Zelf had ik liever tot maart of april gewacht, want dat is de beste kweektijd in ons klimaat, maar ik heb me toch laten overhalen.

Het resultaat was tweemaal een nestje met zes onbevuchte eieren. Ik heb de pop toen alsnog in de volière gedaan om haar rust te geven. De oude man bleef in zijn kweekkooi en kreeg een broedrijpe pop van mijzelf toebedeeld. Deze pop leverde ook een broedsel van zes eieren en alle zes de eieren bleken onbevucht. Dus deze vier jaar oude ervaren man had geen kans gezien om eieren te bevruchten. Dan ga je bij jezelf te rade. Zou de vruchtbare periode van de man al voortbij zijn?

Ik was bang van wel, omdat de man weinig paaractiviteiten toonde en de keren dat ik hem op de pop zag stappen, viel hij er zo weer af en/of stapte hij zo weer van de pop af. Dus veel vertrouwen had ik niet meer in hem. Om bij deze man de kans op bevruchting te vergroten was de bevedering rondom de aars weggeknipt, zodat de lange bevedering de bevruchting niet in de weg kon staan. Toch overwoog ik om hem een andere pop ter beschikking te stellen. Ik had namelijk nog een dominant bonte pop die ik ideaal bij hem vond passen.

De pop was mooi van bouw met een fraaie houding en een goed bontpatroon, alleen haar kop zou nog wat breder met meer wenkbrauwen moeten zijn. Als ik dan naar deze man keek, zag ik een prima ronde kop met enorme wenkbrauwen. Je kon zijn ogen van opzij niet zien, omdat de veren eroverheen hingen. Ineens bedacht ik mij, pakte de schaar en knipte deze mooie wenkbrauwen weg, zodat de man beter kon zien wat hij deed.

Hierna gaf ik hem de dominant bonte pop die ik voor hem bestemd had en nu maar afwachten. De man toonde nu meer activiteiten en hoewel ik nooit een paring van deze man en pop gezien heb, zag ik aan het vele voeren dat ze het toch goed met elkaar konden vinden.

Begin april zat de pop op zeven eieren te broeden en... ze bleken alle zeven bevrucht en nu eind mei heb ik toch mooi zeven jongen uitvliegen. De les die ik hieruit geleerd heb, is dat ook vogels hun ogen moeten kunnen gebruiken om een paring tot een goed einde te brengen. Dit jaar heb ik ondervonden dat een pop met extreem lange kopbevedering bij het voeren van de jongen erg veel knoeide en de kropjes van de jongen niet zo vol kreeg. Toen ik haar te lange wenkbrauwen wegknipte, ging het voeren een stuk beter en zaten de kropjes barstens vol. ■

CeDe

HET OPFOK- EN KONDITIONEVOER VOOR ALLE ZAADETERS!

THE ORIGINAL

CeDe

VOGELVOEDERS BV.

ST. CECILIASTRAAT 2 - 5038 HA TILBURG - TEL. 013/5423156 - FAX 013/5358861

DS-443

De Nachtegaal

De nachtegaal is een zeer bekende vogel, hoewel veel mensen deze nog nooit hebben gezien. Op een zwoele avond in het voorjaar klinkt zijn lied in parken, eikenwallen met veel begroeiingen, zoals braamstruiken, brandnetels, e.d.

De nachtegaal is ook geen opvallende vogel, bruin van kleur, bruinrode staart, wit en beige aan de onderkant.

Ze vallen onder de kleine lijsterachtigen en is een Luscinia-soort.

Er is een Noordse vorm, de *Luscinia luscinia* die vooral op het noordelijke deel van Europa leeft en zich uitstrekt tot in Oost-Europa. De nachtegaal die hier voorkomt, is *Luscinia megarhynchos* en bevoelt het zuidelijke deel van Europa. Het verschil is dat de noordelijke iets

lichter van kleur is. In Nederland is het een algemene broedvogel.

De nachtegaal is vrij solitair en duidt over het algemeen geen soortgenoten in zijn buurt. Toch ben ik in de broedtijd op een stuk van 2 à 300 meter 6 zingende nachtegalen tegengekomen. Het zijn trekvogels. Ongeveer begin april zijn de mannen hier en beginnen meteen te zingen om hun territorium af te bakenen. Ongeveer 14 dagen later komen de poppen. Het kweekseizoen kan beginnen en daarmee kom ik op het punt mijn kweekervaring aan u te vertellen.

Deze begon in het najaar, toen ik in het bezit kwam van een koppel. Omdat deze vogels dus solitair leven, werden ze niet bij elkaar gezet. De reden hiervoor is dat ze agressief kunnen zijn en dat er dan doden vallen. Veel liefhebbers hebben hier geen vermoeden van. Zo gebeurt er niets en zo zijn ze aan het vechten. Dit geldt ook voor roodborsten, tapuitensoorten, gekraagde en zwarte roodstaart, blauwborst e.d.

Dit heeft in de natuur o.a. te maken met het voedselaanbod. Als er aanbod genoeg is, zijn ze minder agressief; is er weinig dan vechten ze als kat en hond. In de kooi kan het zijn dat ze beginnen te vechten juist doordat ze niet naar voedsel hoeven te zoeken en in een te goede conditie zijn en zich vervelen.

In ieder geval moet men zeer goed oppassen en het liefst deze vogels niet bij elkaar zetten in een kooi van na de rui tot aan de kweek. Terugkomend op de kweek ben ik begonnen de vogels op een goed universeelvoer te zetten en ze 2 à 3 keer per week eivoer te geven. Levend voer heb ik in die tijd niet gegeven, omdat ik niet constant met levende insecten wilde klaarstaan en daarom beperkte ik me tot een paar meelwormen per week. Zo kwamen de vogels naar mijn hand te staan en wist ik precies wat ze aan voer binnenkregen.

De man kwam in de buitenvlucht en kon naar binnen in een vak van 2 bij 2

bij 1,5 en de pop zat in een broedkooi van 50 bij 50 cm. Als de man naar binnen kwam, zag hij de pop zitten, maar deze zat minstens op 2 meter afstand. Half januari begon de man zachtjes te zingen en na 4 weken volop.

Eind februari plaatste ik de pop dicht bij de man; ze werden nieuwsgierig en begonnen naar elkaar te roepen met lange wiettonen afgewisseld met een korte trrrr. Ik heb ze tot de derde week van maart laten zitten en dacht na de nodige observatie dat ze elkaar wel mochten. Dit was een grote vergissing; de vogels begonnen meteen te vechten en ik wist niet hoe vlug ik de pop moest weghalen.

Ik heb toen gewacht tot half april. De man floot de gehele dag tot diep in de nacht, een lust voor het oor. 18 april werden ze weer bij elkaar gezet en na de nodige botsingen ging het steeds beter en begonnen ze te baltsen. De balts bestond uit korte opeenvolgende geluiden, roepen naar elkaar, de vleugels laten hangen, de staart ging open en dicht, draaiende bewegingen zowel door de man als de pop. Daarbij veel zang van de man. Dit heeft geduurd tot half mei en toen zag ik de pop met nestmateriaal in haar bek.

Ik heb toen gedroogd buntgras, kokosvezel, mos en droge bladeren op de grond gestrooid. De pop werd meteen actief en begon te nestelen, normaal bouwen deze vogels laag of in een nestkom op de grond. Deze deden het net andersom en zaten boven in de kooi in een taxusboom en hadden voornamelijk van het buntgras een prachtig nest gevlochten, dat in een tijd van 2 dagen kant en klaar was.

20 mei stapte ik in de kooi en de man viel me meteen aan, vloog tegen me op en maakte allerlei geluiden om me weg te jagen. Ik werd meteen nieuwsgierig en keek en ik zag de pop op het nest zitten. Na enkele uren was ze er af en heb ik vlug met een spiegelkje gekeken en zag een donker bruin eitje liggen dat de grootte had als bij een Noorse goudvink. Ik heb de eitjes niet geraapt wat achteraf misschien beter was geweest. 25 mei waren er 5 eitjes.

De pop zat al vanaf het tweede ei op het nest en 6 juni waren er 3 jongen. 2 dagen later vond ik een dood jong. Bij controle bleek er nog een vierde

jong te zijn. Dit was veel kleiner en de andere dag was het ook dood. De andere groeiden als kool en werden door de pop zeer goed gevoerd.

Ik had de man een week voor de jongen uitkwamen, in een kooi geplaatst vlakbij de pop omdat ik bang was dat hij de pop zou storen met het broeden. 11 juni werden de jongen geringd en de man weer bij de pop gezet en deze begon gelijk mee te voeren. 17 juni vlogen ze uit en heb ik ze meteen in de kooi waaruit de man kwam geplaatst, zodat ze beschermd waren tegen regen en wind. De ouders voerden gewoon door.

25 juni begonnen de jongen alleen te eten. De vogels zaten samen met een koppel putters in een vak en het toeval wilde dat ook deze 5 jongen hadden, dus er moest flink bijgevoerd worden. Dit werd ongeveer 7 x per dag gedaan en ik moest hiervoor mijn vrouw inschakelen.

Het voer bestond uit universeelvoer, eivoer, miereneltjes en buffalowormen. In de eerste levensdagen uit 70 procent miereneltjes en toen ze uitvlogen nog 40 procent. Nu ze alleen eten, krijgen ze nog een theelepeltje per dag per vogel. Dit houd ik vol tot na de rui. Een tweede ronde zat er niet in, omdat de oudervogels ook in de rui schoten. Ik hoop dat de vogels goed het jaar doorkomen, zodat de basis voor een goede kweekstam kan worden gelegd.

Ik hoop dat ik hiermee voor ander kwekers een stukje informatie heb gegeven.

Tekst en foto: J. Denison

Van A tot Z

Zebravink deel 2

**De aanschaf van zebra-
vinken en in feite van
alle vogels is misschien
het moeilijkste facet
binnen onze liefhebberij.
Waar ga je ze kopen?
Waar moet je op letten?
En zal het gewenste
resultaat verkregen
worden?**

Bekijk de vogel zorgvuldig voor u tot aanschaf overgaat!

Verkoopklasse N.C.Z. in Veenendaal. "Keuze genoeg".

Over dit laatste moet men maar altijd afwachten en zeker ook een dosis geluk hebben.

Er zullen weinig kwekers zijn die een koppel verkopen als ze weten dat er jongen van 92 punten uit komen!

Als je bij een dierenwinkel of vogelhandelaar gaat kijken, zul je er altijd zebra-vinken aantreffen. De kwaliteit laat helaas meestal te wensen over. Veel kwekers brengen hier de vogels naar toe welke slecht of helemaal niet gebroed hebben of storend zijn in model, vorm, kleur en/of tekening t.o.v. de standaard. Ook de niet gespecialiseerde zebra-vinkenwekers brengen hun overtollige vogels meestal naar de handel. Toch zie je wel eens zebra-vinken die gelijk in positieve zin opvallen. Zeker qua formaat en model. Let dan goed op of dit jonge vogels zijn, dan kunnen ze zeker bruikbaar zijn. Er zijn namelijk toch kwekers die de aanloop door particuliere verkoop niet zien zitten en brengen al hun overtollige zebra-vinken gelijk naar de handel. Dan moet U maar net het geluk hebben om na die kweker daar binnen te stappen. Een nadeel is zeker dat

U nooit weet of ze eventueel ergens split voor zijn. Wat we ook wel eens in de handel tegen kunnen komen zijn mutaties of mutatiecombinaties, die nieuw zijn maar door de kweker niet als zodanig herkent. Gaat U voor het eerst met zebra-vinken kweken, probeer dan altijd met of bij een ervaren kweker je vogels te kopen. Wanneer U zelf al zebra-vinken heeft, neem dan altijd je beste/mooiste zebra-vink van jezelf mee. Vraag aan de kweker of je deze mag vergelijken met wat je wil aanschaffen. Zo zie je altijd of je vooruit gaat met het nieuwe materiaal. Vaak hoor je van kwekers, ook ervaren kwekers, dat ze liefst zo ver mogelijk weg vogels gekocht hebben. Men komt dan thuis en wat daar dan al zit is drie klasse beter dan wat ze aangekocht hebben. Mensen, hoe ver je ook gereden hebt, als de aangeboden vogels je niet aanstaan of minder zijn dan je eigen vogels zeg eens Nee in plaats van valse hoop te wekken, het is vreemd bloed en je weet maar nooit. Voor je het weet heb je in een jaar afgebroken wat je in vijf jaar hebt opgebouwd.

Zebravinken in de dierenwinkel, zo zijn we meestal begonnen!

Als je bij een kweker gaat kopen vraag dan ook alles wat je weten wilt. Zo verkrijgt U een grote bron van kennis. Probeer ook een aantal kwekers te volgen qua resultaten op diverse tentoonstellingen. Iemand die op zijn afdeling aan de top staat, kan landelijk soms nog niet met de middenmoot mee!

Nog twee plaatsen waar U nieuwe en vaak goede zebravinken kunt aanschaffen zijn de verkoopklassen in Apeldoorn en zeker in Veenendaal. Qua aantal, variatie en kwaliteit kunt U in de verkoopklasse in Veenendaal zeker iets vinden.

Hier houdt de Nederlandse Zebravinken Club haar eigen landelijke clubkampioenschappen.

Hier vindt U alles op gebied van zebravinken. Met ong. 1500 wedstrijdvogels is dit de grootste zebravinkenshow ter wereld! Ook in de verkoopklasse komen er 500 zebravinken te zitten. Keuze genoeg zou ik zeggen. Deze show welke in de VSW hal aan de Zandstraat wordt gehouden; is geopend op donderdag 4 oktober vanaf 20.00 uur, vrijdag

5 oktober van 10.00 uur tot 18.00 uur, zaterdag 6 oktober van 10.00 uur tot 18.00 uur (dan is tevens de NZC clubdag waar iedereen van harte welkom is) en zondag van 10.00 uur tot 16.00 uur. De toegang is gratis. Als U komt, zult U ogen tekort komen om in deze tot zebravinkenparadijs omgebouwde hal alles te kunnen aanschouwen.

U kunt hier tevens met al Uw vragen over zebravinken terecht. Zij kunnen door echte specialisten beantwoord worden. Als U via internet meer wilt weten over zebravinken bezoek dan onze eigen site; www.zebravink-zebravink.com

Tekst: Jan de Nijs NZC

*Foto's: Ton de Bruijn
en Jan de Nijs.*

N.C.Z. in Veenendaal. De grootste ter wereld op zebravinken gebied!

Koppel Rhodocephala

Pyrrhura rhodocephala

Kweken met Pyrrhura's neemt steeds grotere vormen aan bij liefhebbers van parkieten.

Vooraf hun aanhankelijke karakter en clowneske gedrag draagt hiertoe bij. Omdat er meer mee gekweekt wordt, worden ze ook betaalbaarder.

Er is echter voor met name de beginnende liefhebber een probleem en dat is het "geringe" onderscheid tussen de verschillende (onder) soorten.

Er is maar één Engelstalig boek voorhanden, dat alle (onder)soorten behandelt, voorzien van litho's of foto's. Dit boek is alleen verkrijgbaar bij J & J, de Visserlaan 31, 8072 XD Nunspeet tel: 0341-260382. Het kost ongeveer 120 gulden en de titel is "Atlas of Conures" van de auteur Thomas Arndt.

Dit boek is onmisbaar bij de serieuze kweker van Pyrrhura's die de soort zuiver wil kweken. Ik kan nog vermelden dat ook alle (onder)soorten van de Aratinga's in dit boek staan. Ik wil mij in dit artikel verder beperken tot de Pyrrhura rhodocephala, die overigens niet met een andere soort te verwarren is door zijn uiterlijk. De enige soort die een klein beetje op hem lijkt is de Pyrrhura roseifrons. Deze vogel heeft ook een rode schedel, maar dat is dan ook de enige overeenkomst. Ik gebruik de Latijnse naam, omdat dat gebruikelijk is bij Pyrrhura's. Dit is de enige manier om (onder)soorten goed uit elkaar te houden. Ik weet dat het even wennen is die moeilijke namen, maar er zal ook niemand zijn die

u uitlecht, als u zo'n naam niet helemaal goed uitspreekt. Men zou buiten de Nederlandse naam dat bij alle soorten moeten doen. Het komt namelijk veel te veel voor, dat als mensen een artikel lezen over kromsnavel, zij erachter komen dat er veel ondersoorten bestaan. Als voorbeeld wil ik aanhalen de bij iedereen bekende roze kaketoer, die uit 3 (onder) soorten bestaat en de Meyerpapegaai, die uit 6 (onder) soorten bestaat. Ik neem aan dat velen van u dat niet wisten, omdat altijd alleen maar de Nederlandse naam wordt gebruikt. Ik hoop niet dat u ongewild bastaarden kweekt, want al die (onder)soorten hebben hun eigen specifieke eigenschappen, die de moeite waard zijn om bewaard te blijven voor de toekomst en mocht u graag eens een keer meedoen aan een tentoonstelling, dan zal een bastaard zeker niet voor een prijs in aanmerking komen. Ik hoop dat de NBvV hierin het voortouw zal nemen om bijvoorbeeld tijdens Vogel 200 buiten de Nederlandse naam bij de soorten ook de Latijnse naam te gaan vermelden. Het zal dan voor veel buitenlandse bezoekers duidelijk worden welke (onder)soort bedoeld wordt.

lichtgeel van kleur. De meeste vogels hebben zelfs zowel witte als lichtgele veren in de spiegel. Opvallend daarbij is wel dat de lichtgele veren altijd tegen de lichaamszijde zitten (zie foto 2 en 3).

Dit komt zowel bij jonge als bij volwassen vogels voor. Dit kleurverschil, evenals de hoeveelheid rood op de kop, zegt niets over het geslacht. De keel is iets donkerder groen dan de rest van het lichaam en enigszins rood bewaasd. De buik is in een V-vorm roodbruin bewaasd, bij de ene vogel is dit dieper van kleur dan bij de andere. De poten zijn grijs. De staart is zowel aan de boven als onderzijde donkerrood. De lengte van de vogel is ongeveer 25 cm. Toch toont de vogel groter, omdat hij fors is om te zien, zeker ten opzichte van andere Pyrrhura's. De meeste Pyrrhura's zijn duidelijk slanker van lichaamsbouw.

Kortom, deze vogel is een juweeltje om te zien, dit maakt hem dan ook tot een van de !!!gewildste!!! soorten van de Pyrrhura's. Het is ongetwijfeld ook een van de zeldzaamste Pyrrhura's en maakt deze soort natuurlijk vrij kostbaar.

kat. Sommige soorten Pyrrhura's zijn wat schel van geluid. Het geluid van de Rhodoccephala is wat zwaarder ten opzichte van de meeste Pyrrhura's en daardoor geheel niet storend. Een valkparkiet is bij deze vogel een lawaaimaker.

Gedrag

Het gedrag van de Rhodoccephala kan per koppel verschillen, omdat de vogels een eigen karakter hebben. In grote lijnen komt het wel overeen. Van grote invloed op het karakter is de huisvesting van de vogels. Een lichte huisvesting geeft rustige vogels en een donkere huisvesting geeft schuwe vogels. Verder is het natuurlijk van belang hoeveel aandacht men de vogels geeft. Vogels die veel aandacht krijgen, komen naar de verzorger toe als deze voor de kooi staat, zodat men van de kleuren kan genieten. Ze nemen dan dikwijls lekkertjes aan door de tralies. Vluchtten mijn vogels aanvankelijk bij nadering het nestblok in, nu komen ze aan het gaas hangen als ik voor de kooi sta en vragen om aandacht. Dit was geen gemakkelijke opgave, want met name de importvogels waren zeer schuw, maar het was de moeite meer dan waard om ze rustig te krijgen.

Roodkoproodstaartparkiet

Beschrijving

De vogel komt uit het noordoostelijke deel van Venezuela. Er is net als bij de andere Pyrrhura's geen uiterlijk verschil tussen man en pop. Zoals u op foto 1 kunt zien, is het een overwegend groene vogel. Terwijl de meeste Pyrrhura's geelgroen van kleur zijn, neigt deze groene kleur meer naar het mosgroen op borst en buik, terwijl de vleugels weer wat meer geelgroen zijn. Het is ook een van de zeer weinige Pyrrhura's met een snavel die geheel hoornkleurig is. De schedel is van snavel tot ruim achter de ogen fel rood. De iris is donkerbruin, de naakte oogring is zuiver wit van kleur. De oorvlekken achter de ogen zijn roodbruin. De rand van de vleugelbocht is voorzien van kleine gele/oranje veertjes, in de vleugelbocht zitten een paar witte veren, de grote slagpennen zijn blauw, de rest van de vleugel is geelgroen, iets onder de vleugelbocht zit een witte spiegel. Deze is pas echt goed te zien als de vogel vliegt. Bij sommige vogels zijn de zojuist genoemde witte veren (vleugelbocht) niet wit, maar zeer

Huisvesting

Omdat de vogels niet zo groot zijn, is hij geschikt voor een wat kleinere kooi, vergeleken met de meeste Australische parkieten dan. Bovendien trekt een koppel zeer harmonieus met elkaar op (foto 4) en zal de man niet achter de pop aanjagen. Ze zitten altijd in alle rust naast elkaar, ook als de vogels in broedstemming zijn. Ik hou mijn vogels in een kooi van l x b x h: 200cm x 75cm x 180cm. De vogels zijn winterhard en van bevroren van tenen heb ik nooit last gehad. Ik heb geen apart nachthok en mijn volièr is geheel overdekt met goltplaat. Een groot voordeel is natuurlijk ook, dat de vogels altijd in het blok slapen en dat biedt natuurlijk meer bescherming dan als ze op een stok slapen. Ik woon zelf in een rijtjeshuis en ik heb van de buurt geen klachten over lawaaimakende parkieten. Ondanks dat hij een Zuidamerikaan is, is hij wat stemvolume betreft een rustige vogel die niet elke ochtend en avond de buurt bij elkaar krijgt. Pyrrhura's hoor je eigenlijk nooit, alleen als ze iets zien, waarvan ze schrikken, zoals een

Bovendien geven rustige vogels dit gedrag door aan hun jongen. De vogels zijn verder zeer nieuwsgierig en beweeglijk, die graag "spelen" met een wilgentak of met elkaar. Een klein minpuntje is dat, als men nieuwe vogels bij vogels zet die al langer in een kooi zitten, men schermutselingen krijgt, omdat de oude vogels hun territorium willen verdedigen. Hier vloeit geen bloed bij, maar er wordt wel flink achter elkaar aan-gejaagd. Na een dag is de rust dan wel teruggekeerd. Dit gedrag wordt al getoond bij jonge vogels, die men bij elkaar wil zetten. Dit is simpel op te lossen door de oude vogels een dag van te voren uit te vangen en een dag in een andere kooi te huisvesten. De dag daarna kan men zowel de oude als nieuwe vogels tegelijk in de kooi plaatsen. Men zal dan geen problemen ondervinden en de vogels accepteren elkaar direct.

Voeding

De voeding bestaat uit een goede zaadmengeling, die ik zelf altijd een beetje aanvul met grove zaden als

Zuiver witte spiegel

Spiegel met aan de buitenzijde 1 donkere veer ertussen (leeftijd ± 17 dagen)

Witte spiegel met licht geel tegen lichaamsszijde

Spiegel die licht geel wordt en waarin bonttekening voorkomt

tarwé, witaand, gepelde hele haver, sesamzaad, boekweit, saffloorpitjes en een beetje hennep. Vanaf dit jaar ben ik overgegaan op een 1 op 1 mengsel van grote parkieten- en agapomidenzaad, omdat het agapomidenzaad wat meer grove zaden bevat, zoals bovenstaand al genoemd. Hierdoor bleef het effect hetzelfde als vroeger, het is gewoon wat gemakkelijker dan al die losse zaden. Verder

zijn de vogels dol op fruit, groente en eivoer. Ze krijgen bij mij elke dag iets extra's, zoals appel, rozebottel, kiemzaad, wortel, sinaasappel, lijsterbes enz. Men moet niet overdrijven met deze aanvullingen, want hun hoofdvoer bestaat uit zaad.

De kweek

De Rhodoccephala gebruikt bij mij een blok van 60 x 20 x 20 cm, dat het best een beetje donker kan hangen. Het invleggat heeft een doorsnede van 5 cm. Ik maak mijn blok van binnen wat extra donker door er een plankje in de binnenkant tegen te schroeven, onder het invleggat. Elke Pyrrhura soort heeft namelijk graag een donker blok. In het nest doe ik een laagje witte houtkrullen. Verder schroef ik tegen de binnenkant dikke wilgentakken, omdat ze die afschrapen en dit schraapsel gebruiken om hun eieren in te leggen. Dit schrapen gaat ook door als er jongen zijn. Hierdoor blijft het nest mooi schoon en droog, omdat de vogels de uitwerpselen van jongen ermee bedekken. Hierdoor komt het nest natuurlijk wel "omhoog" en het inspectieluikje zit dan ook op 15 cm hoogte van de bodem.

Gebruikt men deze takken niet maar alleen houtkrullen, dan moet men het blok regelmatig schoon maken, om-

dat er anders een ammoniaklucht in komt. Een ander nadeel dat men dan heeft, zijn jongen die onder de uitwerpselen zitten.

Het broeden gebeurt in hoofdzaak door de pop, maar dikwijls zit de man ook in het blok en zal ook wel een deel van het broeden voor zijn rekening nemen. Het tijdstip waarop deze vogels met broeden beginnen, is niet te zeggen, want dat kan het hele jaar door zijn. Meestal leggen de vogels eieren van maart tot mei. Het bevruchtigingspercentage bij de Pyrrhura's is erg hoog, meestal is alles bevrucht. Met de Rhodoccephala is het al niet anders. De jongen blijven ongeveer 55 dagen in het nest, wat dus nogal een hele tijd is. De nesten zijn iets kleiner dan bij de meeste Pyrrhura's. Meestal bestaat een nest van de Rhodoccephala uit 3 tot 5 jongen vogels. De broedduur van de Rhodoccephala is langer dan bij de andere Pyrrhura's. Deze duurt 24 dagen voor de jongen uitkomen, terwijl dat bij de andere soorten 21 dagen is. Men kan de vogels het beste ringen met 5,4 mm ringen. Het tijdstip waarop dit moet gebeuren, ligt rond de twaalfde dag. Heeft men echter een klein nest, dan zal men zeker het eerste jong al kunnen ringen op ongeveer tien dagen. Daarom

**Bel voor een gratis offerte:
0522-281776**

Aluminium volièrés op maat gemaakt.

Standaard aluminium volièrés.

Onderdelen voor zelfbouw.

VRAAG NU
ONZE GRATIS
BROCHURE AAN!
TEL.: 0522-281776
OF KLIJK OP INTERNET:
WWW.WALUVO.NL

Warmepeschen
Hokland
Tel: 0522-281776

**De fabrikant
voor dieren en hun liefhebbers!**

raap ik altijd de eerste vier eieren, zodat ze tegelijk uitkomen en dan kan ik ze allemaal rond de 12e dag ringen. Men hoeft de eieren niet te rapen, maar in verband met mijn werk is dit voor mij gemakkelijker.

Als bij de jongen de veren beginnen door te komen, geeft dit bij de Rhodoccephala een apart gezicht. Men kan in de vleugel goed de lichte veertjes zien die later de witte of lichtgele spiegel vormen. Het lijkt dan net of de vogels een witte vleugel krijgen. Het aantal en de exacte plaats verschilt echter van vogel tot vogel. Bij de ene vogel zitten de lichte veren aaneengesloten en bij de andere vogel zit er soms een donkere veer tussen. De ene vogel heeft maar 3 of 4 lichte veren en de andere heeft er 5 of 6 per vleugel, hoewel er ook per vogel per vleugel verschil is. De vogels zijn dus niet symmetrisch getekend wat de witte spiegel in de vleugel betreft. Als men alle foto's vergelijkt, kan men goed zien dat de ene vogel een witte spiegel krijgt en de andere een lichtgele. (zie foto 5,6,7,8.) Dit is natuurlijk zeker voor keurmeesters van belang om te weten, als dit soort vogels op een tentoonstelling of show komen, zodat deze vogel niet daarop bestraft wordt omdat het een

kenmerk is van deze soort.

Het voeren van de jongen gebeurt door beide ouders in even grote mate. De eerste week is het net of ze niet goed groeien en ik maakte me dan ook wat zorgen. Toch waren ze steeds goed gevoerd, maar het leek alsof ze niet wilden groeien. Rond die tijd wat extra zonnepitten toevoegen kan ook geen kwaad, omdat de jongen dan een soort van groeiexplosie krijgen. Als de jongen uitvliegen zijn ze na 2 weken helemaal zelfstandig, na 1 week eten ze eigenlijk al zelf. Bij de meeste Pyrrhura's zijn de jongen een gebleekte kopie van de oude vogels als ze uitvliegen. Bij de Rhodoccephala ontbreekt bij het uitvliegen echter de uitgebreide rode kop. Dat krijgt de vogel pas als hij in de jeugdrij komt, het rood wordt dan uitgebreider. Het volgende jaar wordt het rood nog wat uitgebreider.

Mutatie?

Ik schrijf mutatie met een vraagteken, omdat er nog geen mutaties zijn, zover ik weet. Ik heb nakweek, waarvan het kan zijn dat die eerste tekenen van een bonte mutatie vertonen. Deze nakweek komt uit hetzelfde nest en toont een aantal bonte veren, terwijl de overige jongen uit dit nest dit niet hebben. Deze bonte veren bevin-

den zich in de spiegel (zie foto 7+ 8) en bij een andere vogel ook in de slagpen (zie foto 9). Ik heb deze bonte veren niet bij nakweek in andere koppels kunnen vaststellen. Misschien dat nakweek met deze vogels meer duidelijkheid brengt en een uitgebreide bonte vogel geeft, ik ben echter niet echt in mutantenkweek geïnteresseerd. Deze nakweek komt trouwens uit een importman en een pop die in Nederland is geboren uit een andere importzending.

Nawoord

Ik hoop dat dit artikel heeft bijgedragen tot een beter inzicht in deze weeglijke en aanhankelijke vogels. De Rhodoccephala is door zijn gedrag en betrouwbare broedresultaten zeker een vogel die geschikt is voor zowel de ervaren als beginnende kweker. Gezien de prijs die men voor een koppel betaalt, zullen we ze voorlopig wel alleen bij de meer ervaren kweker tegenkomen. Mochten er nog liefhebbers zijn met vragen over deze vogels, bel mij gerust.

Tekst en foto's:
A.W.E. Swaans
Tel: 0165-558188

Harmonieus koppel

Aluminium voliëres

EUROKOOI

pb
Aluminium

Hoofdstraat 58
5683 AG Best
Tel: (0499) 374395
Fax: (0499) 375048
E-mail: info@eurokooi.nl

www.eurokooi.nl

- Voliëres naar uw eigen ontwerp
- Kompleet of zelfbouwpakket
- Onderhoudsvrij aluminium
- Diversen kleuren op voorraad (poedercoating)

zaterdags geopend
van 9.00 tot 15.00 u.

zaterdag
13 oktober
gesloten of op afspraak

Aluminium voliëres